Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

[КП]СС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

[...] 1921 оной [...] 21-һээ гарана | № 260 (14371) | 1976 оной ноябриин 6, суббото | Сэн 2 мүнгэн.

Советскэ Союзай ажалшад! Эхэ оронойхүсэ шадалай, арад түмэнэй баян дэлгэр байдалай үндэһэ һуури—социалис экономикын саашанхи ургалта дэбжэлтын ашатуһада ажалайнгаа бүтээсэ улам дэшээлүүлхэ үйлэдбэриин ашаг үрэ ба хүдэлмэриин шанар һайжаруулха ябадал оролдосотойгоор туйлагты!

1976 оной түсэб амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалис мүрысөөнэй тугые бүри дээрэ үргэгты!

(КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан Уряануудһаа).

[Х]ЭЛЭҺЭН ҮГЭДӨӨ [Х]ҮРЭ, АБАҺАН [У]ЯЛГАЯА ДҮҮРГЭ

[К]ПСС-эй Центральна Комитедэй Генеральна секре[тарь н]үхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгэ, ЦК-гай Пленумэй [...]ол СССР-эй Верховно Соведэй сессиин материалнууд [...]хүнүүдэй гүн сэдьхэлэй һонирхол татана, шудалагда[...]ажалай габьяада зоригжуулна.

[Н]үхэр Л. И. Брежневэй онсолон тэмдэглэһэнэй еһоор, [...] арад арбадахи табан жэлэй түсэбые бэелүүлжэ эхил[...]ан һаа хойшо хэһэн ажалайнгаа дүнгүүдые согсолжо, [...] дутуу дундануудаа, хэрэглэгдээгүй арга болом[ж]ыдаа элирүүлжэ шиидхэхэ зорилгонуудаа тодорхойл[...]. Манай республикын хүдөөгэй ажалшад энэ хугасаагай [...]да КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые дүүр[гэхын] тула үргэн ехэ тэмсэл дэлгэрүүлээ. Тэдэнэр орон [...]ай дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ орол[...] малай ашаг шэмэ элбэгээр абаха, орооһо таряа [...]ургуулха, гүрэндэ худалдаха талаар дээшэлүүлэгдэ[һэн со]циалис уялгануудые абаа һэн. Энэ мүрысөөнэй ман[...]а Захааминай «50 лет Октября», Яруунын совхозуудай [...]шад, Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой Бурнашев[ска] фермын һаалишад, Бэшүүрэй Калининай нэрэмжэтэ [кол]хозой механизаторнууд жагсажа, бүтээсэ ехэтэйгээр [...]лахыень бүхы малшадые, бүхы таряашадые уряалаа [...]ай. Энэ тэмсэлэй үрэ дүнгүүд ямар бэ?

[Э]нэ түрүүн республикын таряашад, механизаторнууд [...]алгын үедэ ехэ габьяа гаргаа. Энэ жэл тэдээндэ хүшэр [...] бэрхэшээл тохеолдоо. Хабартаа, зундаа орой болотор [...]н баигаа, ган гасуур дайраа, тиигээд августын хаха[...]ооруу унажа, хүдөө ажахын ургамалнуудай ургасада [...] хохидол үзүүлээ. Тиигэбэшье һаань, энэ бэрхэшээ[л]дабахын тула колхоз, совхозуудай коллективүүд дото[...] арга боломжонуудые, хүсэл зоригоо элсүүлжэ [...]йгаар ажаллажа, тодорхой амжалта туйлаа. Бэшүү[рэй] Калининай нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд ороо[һо т]аряанай баян ургаса ургуулжа, гүрэндэ орооһо тушаа[ха у]ялгаяа үлүүлэн дүүргэжэ, хэлэһэн үгэдөө хүрөө. Ме[хани]заторнуудай мүрысөөндэ Хяагтын аймагай «Родина», [...] Ранжуровай нэрэмжэтэ колхозуудай, Улаан[...]н аймагай «Маяк». Түнхэнэй Ленинэй нэрэмжэтэ, Му[хар]шэбэрэй «Искра», «Родина» колхозуудай, Кабанскын, [...]альска совхозуудай коллективүүд шалгаржа, орооһо [...]ай ехэ ургаса хуряажа абаа, гүрэндэ ехэ орооһо ху[...]даа. Тиихэдэ түрүү механизаторнуудай, хартаабхаша [...] луговодуудай амжалта бүришье ехэ. Олон звено[...] түрүү механизаторнууд гектарай 30—40 гаран [цен]тнер таряа, 200 гаран центнер хартаабха, 20—40 га[ран] центнер үбһэ хуряажа шадаа. Тэрэнэй дундаһаа Ка[банс]кын совхозой комбайнер В. Идрисов, Хяагтын «Ро[дина»] колхозой комбайнер Д. Климов, «Дружба» колхо[зой] комбайнер В. Намсараев гэгшэд ажалай ехэ амжалта [...]аа.

[...] Колхоз, совхозуудай малшадай габшагай ажалай үрэ [...] хүн лэ ехэ. Яруунын совхозой мал адуулагша Ц. С. [...]иев, Бэшүүрэй «Дружба» колхозой үхэршэн В. А. Ба[...]ев, Захааминай «50 лет Октября» совхозой мал адуу[лагш]а Ч. Доржиев мал бэлшээн таргалуулхадаа, толгой бү[риһ]ээ шэгнүүрые сүүдхын килограммһаа дээшэ нэмээжэ [...]ва. Мал адуулагшадай мүрысөө эхилһэн Яруунын. «50 [лет] Октября» совхозуудай малшад хэлэһэн үгэдөө хүра[хын] тула шармайн оролдоно.

[...] Олон хонишоднай ажалай эрхим амжалта туйлаа. 139 [хонише]од зуун эхэ хонин бүриһөө зуу, зууһаа дээшэ хурь[ган]а, тиихэдэ олон хонишод хонин бүриһөө 4—5 килог[рамм] нооһо хайшалаа.

[Һ]аалишадай амжалтые мүн лэ тэмдэглэлтэй. Республи[кын] һаалиин 30 фермэ ехэ һү, олон тугал абажа, түлжүүл[э]нгээ түлөө республикын Министрнүүдэй Соведэй мүн[...]анда һаяхан хүртөө. Тиихэдэ олон түрүү һаалишадые [респу]бликымнай правительство ажалайнь амжалтаар амар[...] шан барюулаа. Үнгэрһэн юнэ һарын туршада «Бай[...] учхозой һаалишан Л. И. Мяханова 3700 килограмм, [«Бай]калец» совхозой һаалишан В. М. Калашникова [...], Саянай совхозой һаалишан Д. Хапхаранов — 2595 [кил]ограмм һү үнеэн бүриһөө һаагаа. Һаалишадай мүрысөө [эхил]һэн Бурнашевска фермын һаалишад мүнөө үдэрэй [...]—10,5 центнер һү һаажа, абаһан уялгаяа үлүүлэн дүүр[гэхын] түлөө шангаар тэмсэнэ.

[Мүн]өөр түрүү үльгэр жэшээнүүдэй хажуугаар колхоз, [сов]хозуудай хүдэлмэридэ үшөөл ехэ дутагдалнууд бии. [...] ажахын продукцинуудые, илангаяа малай ашаг шэ[мэ а]баха, худалдаха талаар горитойхон гээгдэлдэ ороһон [...]ынууд үсөөн бэшэ. Тиимэһээ энэ гээгдэлые усадхаха [...]тай хэмжээнүүд абтаха болоно.

[М]үнөө шиидхэхы квартал ябажа байна. Энэ хугасаагай [...]ада ехэ юумэ хэжэ үрдимөөр. Бүхы арга болом[ж]о, хүсэеэ элсүүлжэ, ажалаа зүбөөр эмхидхээд байбал, [...]ай эсэс болотор мяха, һү абаха, гүрэндэ тушааха тү[сэб] уялгануудаа дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ арга ажахы[нууд]да бии. Энэ ушарые нүхэр Л. И. Брежнев, КПСС-эй [ЦК-г]ай Пленум онсолон тэмдэглэнэ. Тиигэбэл ерэхэ, [Агуу] Октябриин агууехэ ойн жэл—1977 онние һайнаар [...] арга олгоно. Гансал эмхидхэлэй, ойлгуулам[жын] хүдэлмэрине шангадхаха шухала.

[Х]арюусалгатай хаһа—малай үбэлжэлгэ эхилбэ. Үбэ[лэй] үедэ ехэ мяха, һү абажа байхын түлөө социалис [мүрыс]өө дэлгэрүүлхэ уряа түрүү ажахынуудай коллек[тивүү]д гаргана. Һаяхан Шергинскэ совхозой Фофанов[ска] фермын һаалишад һү һааха, худалдаха энэ жэ[лэй] түсэбые декабрь һара соо дүүргэхэ гэһэн социа[лис] уялга абаа. Энэ үүсхэлые республикын олон мян[ган] һаалишад дэмжээ.

[Мех]анизаторнууд, таряашад мүнөөнһөө ерэхэ жэлэй [...] тарилгада эрхим бэлэдхэл түхеэрхэ болоно. [...] хүрэнгөө сэбэрлэхэ, машина техникээ заһабарил[...]хэ мэтэ ажал хойшолуулагдангүй хэгдэхэ зэргэтэй.

[М]үнөө Агууехэ Октябриин социалис революциин 60 [...]н ойн хүндэлэлдэ социалис мүрысөөн үргэнөөр [дэл]гэржэ эхилбэ. Манай хүдөөгэй ажалшад энэ мүры[сөөн]дэ эдэбхитэйгээр оролсожо, ажалайнгаа бүтээсэ [...] дээшэлүүлнэ.

[К]ПСС-эй ЦК-гай Пленумэй тогтоол дотор иигэжэ [тэмдэгл]энэ:

[«...] Угтамжын түсэбүүдые, дээшэлүүлэгдэһэн социа[лис] уялгануудые үйлэдбэриин коллективүүдэй абажа, [дүүрг]үлхэ хэрэгтэнь онсо анхарал хандуулха». Энээ[ниие] эмхидхэхэ гээшэ партийна организацинуудай шу[хала] зорилго мүн.

[...]—Хүдөө ажахын үмэнэ ехэ зорилгонууд табигдан[...] Хүдөөгэй ажалшад 1977 онние, бүхы табан жэлые [...] туйлалтануудаар тэмдэглэхэ гэжэ этигэжэ бай[...] мэдүүлхыемни зүбшөөгыт, — гээд нүхэр Л. И. [Брежн]ев хэлээ һэн.

[Тии]мэһээ энэ жэлдэ абаһан уялгаяа дүүргэжэ, хэлэ[һэн] үгэдөө хүрэхэ гээшэ мүнөө хүдөөгэй ажалша бүхэ[нэй н]айшалхы зорилго мүн.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ АЖАЛШАД ТҮРЭЛ ПАРТИИНГАА ХАРААЛЬҺАН ТҮСЭБЫЕ ДҮҮРГЭЛГЭДЭ ГАБЬЯА ЕХЭТЭЙ АЖАЛАА ЗОРЮУЛНА

Агуу Октябриин хүндэлэлдэ социалис мүрысөөн улам хүсэтэйгөөр дэлгэрнэ

КПСС-эй ОБКОМДО

ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫН ХҮДЭЛМЭРИДЭ ХҮДӨӨ АЖАХЫН ТЕХНИКЭ САГ БОЛЗОРТОНЬ, ҺАЙН ШАНАРТАЙГААР БЭЛДЭХЭ ТАЛААР БЭШҮҮРЭЙ АЙМАГАЙ ОХИН-БУЛАГАЙ СОВХОЗОЙ, «СЕЛЬХОЗТЕХНИКА» НЭГЭДЭЛЭЙ АЙМАГАЙ ОТДЕЛЕНИИН МЕХАНИЗАТОРНУУДАЙ, ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ҮҮСХЭЛ ТУХАЙ

Хабарай тарилгын хүдэлмэридэ хүдөө ажахын техникэ саг болзортонь, һайн шанартайгаар бэлдэхэ талаар Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй аймагай отделениин механизаторнуудай, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй гаргаһан үүсхэлые КПСС-эй обкомой бюро һайшаагаад, тогтоол абаба.

Бэшүүрэй аймагай Охин-Булагай совхозой, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй аймагай отделениин механизаторнуудай, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй социалис уялга зүбшөөн хэлсэлгые эмхидхэхыень КПСС-эй райкомууд, аймгүйсэдкомууд, партийна, комсомолой, профсоюзай организацинууд, республикын «Сельхозтехника» нэгэдэл болон ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэдые уялгалаад, 1977 оной тарилгын хүдэлмэридэ хүдөө ажахын техникэ саг болзортонь, һайн шанартайгаар бэлдэхэ зорилготойгоор механизаторнуудай, заһабарилгын бригадануудай ба ажахынуудай хоорондо социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ эрилтэ табигдаба.

Үбэлэй үедэ орооһото ургамалай комбайнуудые олоор бэлдэлгэдэ онсо анхарал хандуулагдаха болоно. Бүхы колхоз, совхозуудта механизаторнуудай бүгэдын һуралсал эмхидхэжэ, механизаторнуудай мэргэжэл дээшэлүүлхэ зэргэтэй.

Хабарай тарилгада хүдөө ажахын техникэ саг болзортонь, һайн шанартайгаар бэлдэхэ талаар дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй ябасые үргэнөөр харуулхаар «Буряад үнэн», «Правда Бурятии», «Молодежь Бурятии» болон аймагай газетэнүүдэй редакцинууд, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй телевидени болон радио-дамжуулгын комитет уялгалагдаа.

1977 ОНОЙ ХАБАРАЙ ТАРИЛГЫН ТЕХНИКЭ САГ БОЛЗОРТОНЬ, ШАНАРТАЙГААР БЭЛДЭХЭ ТАЛААР БЭШҮҮРЭЙ АЙМАГАЙ ОХИН-БУЛАГАЙ СОВХОЗОЙ, «СЕЛЬХОЗТЕХНИКА» НЭГЭДЭЛЭЙ АЙМАГАЙ ОТДЕЛЕНИИН МЕХАНИЗАТОРНУУДАЙ, ХҮДЭЛМЭРНШЭДЭЙ БА ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ

СОЦИАЛИС УЯЛГА

Манай совхозой ажалшад бүхы совет арадтал адли КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабари, социалис уялгануудаа дүүргэхын түлөө ехэ эршэмтэйгээр ажаллаа.

Совхозой газар тарялан эрхилэгшэд партийна организациин ба дирекциин хүтэлбэри доро хабарай тарилгаһаа ургаса хуряалга болотор бүхы ажалаа эмхитэйгээр ябуулжа, гүрэндэ таряа тушаахаар абаһан социалис уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэһэн байна.

Хүдөө ажахын продуктнуудые абажа, гүрэндэ худалдахаар хараалагдаһан түсэб, уялгаяа дүүргэхэ хэрэгтэ совхозой механизаторнууд шиидхэхы хубитала оруулжа, хабарай тарилгада, ургаса хуряалгада хэрэглэгдэхэ техникээ саг болзортонь, шанартайгаар бэлдэһэн, мүн бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглалга хангаһан байна.

Партиин ЦК-гай октябриин Пленум дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Леонид Ильич Брежневэй хэлэһэн үгэ совхозой бүхы ажалшадта шэнэ хүсэ зориг бадаруулаа. Пленумэй документтэй танилсахадаа, хүдөө ажахые али бүхы талаһаань хүгжөөхэ хэрэгтэ парти, Совет правительствын анхаралаа ходо хандуулдаг байһыень элитээр мэдэрээбди.

Манай ажахын гэшүүд ургаса хуряалгын дүүрэхэтэй адли 1977 оной хабарай тарилгын хүдэлмэридэ бэлдэжэ захалһан байна. Совхозой механизаторнууд трактор, комбайн болон хүдөө ажахын машина бүхэниие ходо доо техническэ эрхим бэлэдхэлтэйгээр байлгаха гээшые өөрынгөө тон шухала уялга мэтээр тоолодог юм. Тиимэһээ бидэ техникэ, заһабарилгые саг соонь эмхидхэжэ, ерэхэ хабараа эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтаха хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулдаг байнабди. Энээнээ хабарай тарилгые агротехническэ хаһа сагта үнгэргэлгын, мүн арбадахи табан жэлэй хоердохи жэлэй шэнэ ургасын хуби заяан сэхэ дулдыдаха байна. КПСС-эй ЦК-гай октябриин Пленумэй шиидхэбэреэр зоригжоһон бидэ, Охин-Булагай совхозой, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй аймагай отделениин механизаторнууд, хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, иимэ дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялга абахаар шиидээбди.

1976 оной декабриин 20-до трактор заһабарилха дүрбэдэхи кварталай түсэб дүүргэжэ, 1977 оной январиин 1 болотор газарай хүрьһэ элдүүрилдэг, мүн тарилга хэдэг машинануудаингаа 95 процентые заһабарилжа, орооһо таряанай комбайн ба үбһэ хуряалгын машинануудай 40 процентһээ багагүйень бэлдэжэ, 1977 оной мартын 20-һоо ойрогуулангүй заһабарилгаяа бүхыдэнь дүүргэжэ, хабарай тарилгын хүдэлмэридэ бүхы машинно-тракторна паркаа бэлдэхэмнай.

Үбһэ хуряалгын бүхы машинануудаа июниин 1 болотор, орооһо таряанай комбайн болон хуряалгын бусад машинануудые июниин 25-да, силосэй ургамалнуудые хуряаха комбайнуудые июлиин 1 болотор заһабарилжа дүүргэхэбди.

Заһабарилагдаһан техникээ ГОСТ-ын эрилтын еһоор хадагалха хүдэлмэреэ эмхидхэхэбди.

Хабарай тарилгын хүдэлмэриин эхилтэр тракторнуудай 95 процентые, газарай хүрьһэ элдүүрилхэ ба тарилга хэхэ машинануудаа 100 процент, мүн ашаанай автомашинануудай 90 процентые бэлдээд байхабди. Хабарай тарилгын хүдэлмэриин эхилхын урда тээ нарин хиналта хэгдэжэ, газарай хүрьһэ элдүүрилхэ, тарилга хэхэ машинануудай узел, агрегадууд тусхай стенд, талмай дээрэ таарулан һуулгагдаха байна.

Совхозой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд машина заһабарилгада түрүү технологи үргэнөөр нэбтэрүүлжэ, заһабарилгын хүдэлмэриин шанар шалгаха ажалаа улам шангадхаха юм.

Тарилгын үедэ машина, агрегадуудай эбдэрһэн дутагдалые саг дары түргэнөөр усадхахын тула һэлгэхэдэ хэрэгтэй узел, агрегадуудые хабарай тарилгын хүдэлмэриин эхилтэр нөөсэлхэбди.

Бүхы трактор, комбайн болон автомобильнуудые оньһон аргаар тоһо-түлишын хэрэгсэлээр хангагдаха. Хабарай тарилгын хүдэлмэриин эхилэмсээр бүхы машинно-тракторна паркын техническэ харууһые мастер-наладчигуудай тусгаар мэргэжэһэн звенонуудай хэхээр эмхидхэхэбди.

Тарилгын, газар элдүүрилгын бүхы агрегадуудаа хоёр халаанда хүдэлхын тула үбэлэй үедэ 15-һаа үсөөн бэшэ механизаторнуудые, машинно-тракторна паркын техническэ харууһа хэхэ 4 мастер-наладчигуудые һурган бэлдэхэмнай 1977 ондо I—II классай 65 процентһээ үсөөн бэшэ тракторист-машинистнүүдтэй, 50 процент жолоошодтой байхын тула мэргэжэл шадабариинь дээшэлүүлхэ курс эмхидхэжэ, механизаторнуудай мэргэжэл (класс) дээшэлүүлгые саг болзортонь үнгэргэхэбди. Хабар-үбэлэй үедэ совхозой механизаторнуудай хүдөө ажахын ургамалнуудые тариха түрүү технологи ба техникэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха ажалай шэнэ эмхидхэл олоороо шудалха агрокружогууд эмхидхэгдэхэ байна.

Техникээ саг болзортонь, шанартайгаар бэлдэжэ, механизаторнуудай мэргэжэл дээшэлүүлһэнэй ачаар машинануудые ашаглалгые һайжаруулжа, бүхы машинно-тракторна паркын ажалай бүтээсые 7 процентээр дээшэлүүлээд, заһабарилгын ба техническэ харууһалалгын гаргашые 1 процентээр доошолуулжа, оньһожоруулагдаһан ажалда тоһо-түлишын болон бусад хэрэгсэлнүүдые тусгаар тогтоогдоһон хэмжээнһээ 3 процентһээ бага бэшээр алмаха байна.

«Сельхозтехника» нэгэдэлэй мастерскойн хүдэлмэрилэгшэд совхоздо 14 трактор, тракторай, комбайнай 15 двигатель, скоростнин 3 узел, ороoһо таряанай комбайнай 12 вариатор болон бусад машинануудай узел заһабарилжа үгэхөөр уялга абаа.

Бидэ, совхозой, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй аймагай отделениин механизаторнууд, хабарай тарилгада бүхы техникээ саг болзортонь, шанартайгаар бэлдэжэ машинануудаа техническэ хүсэндэнь ашаглажа, арбадахи табан жэлэй хоёрдохи жэлдэ хүдөө ажахын ургамалай, сабшалангай ногооной баян ургаса ургуулхын тула социалис мүрысөөндэ оролсохыетнай уряалнабди.

Социалис уялга совхозой, «Сельхозтехника» нэгэдэлэй аймагай отделениин механизаторнуудай, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ абтаба.

Хурамхаанай леспромхозой мэдээжэ болоһон бригадир В. С. Щукинай даажа абаһан томодхогдоһон бригада энэ жэлэй 9 һарын туршада түсэбөө 125 процент дүүргэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Василий Степанович Щукин.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

АЖАЛААРАА ХАРЮУСАХАБДИ

КПСС-эй ЦК-гай октябриин 1976 оной Пленум дээрэ партиин ЦК-гай Генеральна секретарь Леонид Ильич Брежнев ехэ үгэ хэлэжэ, манай заводой хүдэлмэришэд, алба хаагшад болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй онсо анхарал татаба. Газетэнүүдтэ энэ үгын барлагдан гарахадань, манай политинформаторнууд болон агитаторнууд тэрэниие уншалга цехүүд болон таһагууд соо эмхидхээ, гол асуудалнуудаарнь хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөө.

Арбадахи табан жэлэй юһэн һара соо манай ороной ажалшадай туйлаһан горитой амжалтанууд тухай хэлэхэ зуураа, саашадаа бэелүүлхэ шухала зорилгонууд тухаймнай нүхэр Брежнев эли тодоор хэлэжэ, хүдэлмэришэд, таряашадай ажалай болон политическэ эдэбхиин бүри дээшэлһэнэй эшэ нүхэсэл болоо гэбэл, алдуу болохогүй.

Манай заводой коллектившье үнгэрһэн юһэн һара соо амжалтатайгаар хүдэлжэ гараба. Жэшээлхэдэ, жэлэй эхиндэ абаһан социалис уялгынгаа еһоор 1976 оной туршада түсэбһөө гадуур 300 мянган түхэригэй элдэб янзын продукци гаргаха ёһотой һэмди. Харин мүнөө 219 мянга гаран түхэригэй һайн шанартай продукци захилшадта эльгээгдээд байна. Кран бүтээдэг цехэй коллектив энэ талаар абаһан социалис уялгаяа үлүүлэн дүүргээ.

Гадна нёдондоной энэ үетэй сасуулхада, электродвигательнүүдые гаргалга 14,8 процент, үргэн хэрэглэмжын эд бараа гаргалга 13,6 процентээр ехэ болгогдобо. Ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэб бэелүүлэгдээ, түсэбһөө гадуур 72 мянган түхэригэй олзо оруулагдаа.

Туйлаһанаараа һанаагаа амарангүй, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй гүрэнэй даабаринуудые, абаһан социалис уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүнөө тэмсэжэ байһан манай заводой коллектив нүхэр Брежневэй үгые халуунаар угтан эбаад, үнэн зүрхэнһөө дэмжэнэ.

Л. УЛЕПОВА,
«Электромашина» заводой парткомой секретариин орлогшо.

СУББОТНИГОЙ ҮЕДЭ ОЛДОҺОН МҮНГЭ ЗӨӨРИИЕ ГАРГАШАЛХА ТУХАЙ

«1976 оной апрелиин 17-до үнгэргэгдэһэн бүхэсоюзна коммунис субботнигой үедэ олдоһон мүнгэ зөөриие ашаглаха тухай» тогтоол СССР-эй Министрнүүдэй Совет баталан абаба.

Энэ мүнгэ зөөриие иимэ юумэндэ гаргашалхые тус тогтоолоор хараалагдана:

1977—1980 онуудта һургуулиин наһа гүйсөөдүй 70,5 мянган хүнэй һууритай эмхи зургаануудые барилгада—97 миллион түхэриг:

1977—1980 онуудта 3,7 мянган оро дэбдихэртэй онкологическа диспансер ба отделениинүүдые, 3,21 мянган оро дэбдихэртэй (тэрэ тоодо 2,6 мянган хүүгэдэй) больницануудые, 1,43 мянган оро дэбдихэртэй наряйлалгын байшангуудые, мүн элүүрые хамгаалгын бусад барилгануудые хэлгэдэ 124,3 миллион түхэриг гаргашалагдаха байна.

Эдэ барилгануудые тогдоогдоһон болзор соо хэхыень союзна республикануудай Министрнүүдэй Соведүүдтэ, Москва, Ленинград хотонуудай гүйсэдхэхэ комитедүүдтэ даалгагдаа.

(ТАСС).

ОЛИМПИИН ЧЕМПИОНУУДТА—ЭХЭ ОРОНОЙ ШАГНАЛНУУД

Зунай XXI Олимпиин наадануудта спортивна үндэр үрэ дүнгүүдые, амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө ехэ бүлэг хүнүүдтэ — совет спортсменүүдтэ, тренернүүдтэ, физическэ культура ба спортын хүдэлмэрилэгшэдтэ ноябриин 4-дэ Москвада, Кремлиин Ехэ ордон соо СССР-эй орден, медальнууд барюулагдаба.

Н. Е. Андрианов, С. П. Павлов, А. И. Силаев, Н. Г. Толкачев, Л. И. Турищева Ленинэй орденуудаар шагнагдаа.

Бүлэг хүнүүдтэ Ажалай Улаан Тугай, Арадуудай Хани барисаанай «Хүндэлэлэй Тэмдэг», Ажалай Алдар солын III шатын орденууд, «Ажалай шэн [illegible] түлөө», «Ажалдаа шалгараһанай түлөө» медальнууд барюулагдаба.

Шагналнуудые СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо А. М. Клычев Олимпиадада шалгарагшадые халуунаар амаршалһан байна.

Совет спортын хүдэлөөе хүгжөөхэ тухай эсэгэ ёһоной саг үргэлжын анхарал хандуулһанайнь түлөө үгэ хэлэгшэд шагнагдагшадай үмэнэһөө КПСС-эй Центральна Комитедтэ, КПСС-эй ЦК-гай Политбюродо, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневтэ, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, Совет правительстводо [illegible] һээ баяр баясхалан [illegible].

(ТАСС).

ҺАЙНААР ҺУРГАХА

Манай гидромелиоративна техникумэй багшанар, һурагшад КПСС-эй ЦК-гай һаяын Пленум дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэһэн үгые анхаралтайгаар шудалаа. Хүдөө ажахыда эрхим мэргэжэлтэдые бэлдэхэ зорилготойгоор хүдэлнэбди. Һургахадаа ганса ном уншуулангүй, харин техникэтэй дүтэ танилсуулдаг, газар таряалангай ажалда студентнэрые хабаадуулдаг заншалтайбди. Хүдөө ажахын хуушан техникэ һуралсалай классуудта тодхогдоһон. Зүгөөр шэнэ түхэлэй техникэ харуулжа зааха аргагүйбди. Республикын хүдөө ажахын министерство болон «Сельхозтехника» нэгэдэлдэ энэ асуудалаар оло дахин хандахадамнай туһаламжа үзүүлнэгүй. Мэргэжэлтэдые һургаха хэрэгтэ бааза һайнтай байха гэжэ һананаб. Нүхэр Л. И. Брежнев тус Пленум дээрэ иигэжэ хэлээ: «Газарай үрэжэл һайжаруулха тухай асуудал абаад үзэе. 40 гара миллиард түхэриг энэ хэрэгтэ һомолхо гэжэ хараалагданхай».

Б. ВИЗАНТИСКИЙ,
Ивалгын гидромелиоративна техникумэй багша.

УЛАМ ОРОЛДОХОБДИ

КПСС-эй ЦК-гай һаяхан үнгэрһэн Пленум дээрэ хүн зоной эрилтые гүйсэд хангаха асуудалда ехэ анхарал хандуулагдаа. Энэ асуудал нэн түрүүн бидэнэртэ хабаатай. Ушар иимэһээ манай комбинадай хүдэлмэрилэгшэд үйлэдбэреэ оньһожоруулна, ажалдаа түрүү онол аргануудые үргэнөөр хэрэглэнэ. Хүдөө тосхонуудта эмхидхэгдэһэн филиалнуудай хубсаһа хунар оёдог машинанууд электрын хүсөөр хүдэлгэгдэдэг болонхой.

Байгша оной юһэн һара соо городой хүн бүхэндэ найман түхэригэй, хүдөө нютагуудай хүн бүхэндэ 6,5 түхэригэй хангалгын элдэб янзын хүдэлмэри хэгдээ. Мүнөө зуун гуша гаран элдэб янзын захил хэнэ.

Жэл бүри ажалаймнай хэмжээ улам ехэ болоно. Захилаар оёгдоһон хубсаһанай шанарта үндэр эрилтэ табигдана. Захилнуудые богонихон болзорто һайн шанартайгаар дүүргэхын тула зохихо хэмжээнүүдые абахабди.

Юһэн һарынгаа түсэб 103 процент дүүргээбди.

Д. ТУЧИНОВ,
Сэлэнгын аймбыткомбинадай директор.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, облпрофсоведтэ

МҮРЫСӨӨНДЭ ИЛАГШАДТА ҮНДЭР ШАНГУУД

1976 оной гурбадахи кварталай туршада нютагай мэдэлдэ байгаа предприятинуудай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ илажа, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй дамжуулгын Улаан тугта, болон нэгэдэхи мүнгэн шанда хүртэбэ:

Продукци худалдаха түсэбөө 100,5 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө 101,7 процент, олзо оруулха түсэбөө 101,3 процент дүүргэһэн республикын эдеэ хоолой промышленностиин **Улаан-Үдын хилээмэнэй комбинадай коллектив** (директорынь А. М. Поломошнова, парторганизациин секретарь З. Н. Лиханова, профсоюзай завкомой түрүүлэгшэ Г. А. Пушечкина, ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь Т. В. Бондаренко).

Эд бараанай эрьесын түсэб 106,9 процент, продукци гаргаха түсэб 100 процент дүүргэһэн Улаан-Үдын столовонуудай трестын **14-дэхи столовын коллектив** (директорынь Н. А. Анненкова, профсоюзай месткомой түрүүлэгшэ В. Н. Трофимова, комсомолой организациин секретарь А. И. Аносова).

Продукци худалдаха түсэбөө 109,8 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө 105,4 процент, олзо оруулха түсэбөө 100 процент дүүргэһэн республикын ой модоной министерствын **Кикын оньһожоруулагдаһан лесхозой коллектив** (директорынь С. Г. Кокорин, профсоюзай месткомой түрүүлэгшэ И. П. Михалёв, комсомолой организациин секретарь М. Н. Сабуров).

Мүнгэн олзо оруулха түсэбөө 123,1 процент, кино гаргаха түсэбөө 103 процент, кинодо харагшадые хабаадуулха түсэбөө 103,7 процент дүүргэһэн **Бэшүүрэй киносетиин дирекциин коллектив** (директорынь Л. К. Иванов, профсоюзай месткомой түрүүлэгшэ П. Г. Гуков).

Продукци худалдаха түсэбөө 110,4 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө 117 процент, олзо оруулха түсэбөө 122,3 процент дүүргэһэн түлишэй промышленностиин управлениин **Еловскын леспромхозой коллектив** (директорынь В. В. Прундзе, парторганизациин секретарь Е. Г. Машков, профсоюзай рабочкомой түрүүлэгшэ Г. Н. Молчанов).

Эд бараанай эрьесын түсэб 107,1 процент, олзо оруулха түсэбөө 149 процент дүүргэһэн нэгэдэхи **пищеторгын 4-дэхи магазинай коллектив** (директорынь В. М. Коновалов, месткомой түрүүлэгшэ Т. К. Городова).

Эд бараанай эрьесын түсэб 105,3 процент, олзо оруулха түсэбөө 107,8 процент дүүргэһэн нэгэдэхи **пищеторгын 8 дахи магазинай коллектив** (директорынь В. М. Полозков, профсоюзай месткомой түрүүлэгшэ Г. И. Володченко).

Эд бараанай оршо, гаршын түсэб 103,5 процент, олзо оруулха түсэбөө 120 процент, эд бараа эльгээхэ түсэбөө 104,1 процент дүүргэһэн **«Росгалантерейн» Буряадай баазын коллектив** (хүтэлбэрилэгшэнь Г. А. Степанов, профсоюзай месткомой түрүүлэгшэ С. П. Суменков, месткомой түрүүлэгшэ Н. Ф. Вампилова).

Ниитын эдеэ хоолой түсэб 102,1 процент, олзо оруулха түсэбөө 106,9 процент дүүргэһэн **Минлесдревпромой Хурамхаанай ОРС-ын коллектив** (директорынь В. Г. Тютрин, парторганизациин секретарь И. Ф. Симонов, профсоюзай месткомой түрүүлэгшэ С. П. Суменков).

Продукци худалдаха түсэбөө 109,6 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө 100 процент, олзо оруулха түсэбөө 225 процент дүүргэһэн **Захааминай аймагай типографи** (директорынь Ж. Б. Галданов, парторганизациин секретарь И. Ф. Поломошнов, профсоюзай месткомой түрүүлэгшэ И. И. Криволапова, комсомолой организациин секретарь Т. Доржиева).

Продукци худалдаха түсэбөө 102,9 процент, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ түсэбөө 100,2 процент, олзо оруулха түсэбөө 107,7 процент дүүргэһэн **«Тулпа» гэжэ үйлэдбэриин оёдолой нэгэдэлэй коллектив** (генеральна директорынь М. А. Бужигеев, парторганизациин секретарь Р. Г. Сергеева, профсоюзай комитедэй түрүүлэгшэ В. К. Радченко, ВЛКСМ-эй комитедэй секретарь С. Г. Литвинцева).

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭДЭ—ОНСО АНХАРАЛ

Түрэл партиингаа XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодотоор дээрлиь бэелүүлхэ хэмжээнүүдые хараалжа, манай совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абаһан байгаа. Тиигэхэ зуураа ниитын адууһа малай тоо толгой түргөөр олошоруулжа, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлхэ асуудалнуудта онсо анхарал хандуулагдаһан юм.

Энэ жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ манай Енгорбойн совхозой малшад, бүхы хүдэлмэришэд эршэтэй һайнаар хүдэлнэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Ажалшадай дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэ, тэрэниие хүтэлбэрилхэ, дүнгүүдыень согсолхо асуудалнуудта ажахын партком, профсоюзай рабочком ехэ анхарал хандуулна. Имагтал социалис мүрысөөнэй ашаар жэлэй түрүүшын гурбан кварталай түсэбтэ даабаринууд амжалтатайгаар дүүргэгдэбэ. Тиихэдэ энэ жэлэй турша соо гүрэндэ мал ажалай продуктнуудые тушааха арадай ажахын түсэб дүүргэгдэхэ гэжэ мүнөө багсаагдана. Мүн адууһа малай тоо толгой олошоруулха даабари баһал дүүргэгдэхэөр хараалагдана.

Ниитын малай тоо толгой олошоруулжа, ашаг шэмыень дээшэлүүлхын тула нэн түрүүлэн тэжээлэй һайн бааза байгуулха хэрэгтэй болонгдоно. Энэ асуудалда ажахын мэргэжэлтэд һүүлэй үедэ тон ехэ анхарал табидаг болоноой. Жэлэй дүроэн сагта сабшалан дээрэ хүдэлдэг лугомелиоративна отряд совхоздо эмхидхэгдээ. Тэрэниие дүршэлтэй механизатор Гармажаб Цыдыпович Дашиев шадамар һайнаар хүтэлбэрилнэ.

Шэнэ газар элдүүрилжэ, тэжээлэй ургамалнуудай, сабшалангай газар үргэдхэхэ, ургасыень дээшэлүүлхэ талаар тус отрядай механизаторнууд горитой ажал хэдэг байна. Һүүлэй табан жэлэй туршада 800 гаран гектар сабшалан үндэһөөрөө һайжаруулагдаа, 400-гаад гектар газарай намаг хатаагдаа, модод ба бургааһан сэбэрлэгдээ. Һайжаруулагдаһан сабшалангай ногооной ургаса урданайхиһаа 2—2,5 дахин дээшэлһэн байна. Тиихэдэ манай эндэ шэмэ ехэтэй тэжээл-куузику нютагжаа. Тэрэниие тариха, харууһалха хэрэгтэ Енгорбойн наймаан жэлэй һургуулиин багшанар, һурагшад ехэ туһа хүргэнэ.

Сабшалангай газарые өөрын ээтэй болгоһоной ашаар һүүлэй жэлнүүдтэ тэжээл ехээр бэлэдхэгдэдэг болоно байна. Илангаяа байгша ондо һайн алхам хэгдэбэ. Энэ жэлдэ хамта дээрээ 25200 центнер үбһэн бэлэдхэгдээ, 2550 тонно силос, 600 тонно сенаж дарагдаа, 1200 центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэгдэһэн байна. Мүн тиихэдэ 4000 гаран центнер зелёнко, 3000 центнер куузику хуряагдаа. Иигэхэдээ 1975 онойхиһоо 6200 центнер үбһэн, 650 тонно силос, 150 тонно сенаж энэ жэлдэ үлүү хуряагдаба гээшэ. Бэлэдхэгдэһэн тэжээлэй шанар нёдондонойхиһоо һайн гэжэ онсолон тэмдэглэхэ хэрэгтэй болоно. Поли дээрэхи бүхы һолоомон суглуулагдажа һурилэгдөө.

Байгша ондо тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэри урданайхиһаа эмхитэйгээр үнгэргэгдэһэн байна. Энэ хүдэлмэридэ һайнаар бэлдэжэ, ажаллажа шадаха бүхы хүнүүдые элсүүлһэн байгаабди. Үбһэ хуряалгын 26 звено эмхидхэгдэжэ, хэрэгтэй бүхы хэрэгсэлнүүдээр, зэр зэмсэгээр хангагдаһан юм. Арбан звеное коммунистнууд хүтэлбэрилөө.

Звенонуудай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр эмхидхэгдэһэн юм. Тэжээл бэлэдхэлгын звено бүхэниие парткомой, профсоюзай рабочкомой гэшүүд, мэргэжэлтэд даажа абаад, социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргалсадаг байгаа. Мүрысөөнэй дүнгүүд 10—10 хоногто согсологдожо, түрүү һуури эзэлһэн звеногой гэшүүдэй хүндэлэлдэ ажалай алдар солын туг совхозой түб һуурида хиисхүүлэгдэдэг, мүнгэн шан барюулагдадаг байгаа. Тэжээл бэлэдхэлгын үедэ коммунистнууд Г. Эрдынеев, Г. Дашиев, Б. Садаев тэгшэдэй хүтэлбэрилһэн звенонууд хэдэн удаа мүнгэн шанда хүртэһэн юм.

Үбһэшэдэй дунда агитаторнууд, политинформаторнууд ойлгуулалмжын ехэ хүдэлмэри ябуулдаг байгаа. Партийна энэ даабарияа ажахын кадрнуудай таһагай инспектор Б. Л. Шагдуров, ахамад экономист В. Д. Цырендоржиева, хоёрдохи отделениин зоотехник Б. Р. Дамбуев болон бусад һайнаар дүүргэжэ, ажалшадай зүгһөө магтаалда хүртэдэг байба. Тэдэнэр даалгагдаһан участогуудтаа ошоходоо, үбһэшэдтэ шэнэ газетэ, журналнуудые абаашажа үгэдэг, хоорэлдөөнүүдые үнгэргэдэг гурмтай һэн.

Совхозой нэгэдэхи отделениин мяханай гүүртые даагша, КПСС-эй гэшүүн Гармажаб Эрдынеев үбэлжөөнэйнгөө участогта үбһэ хуряажа гараа. Тэрэнэй звенодо гол түлэб һургуулиин һурагшад хүдэлһэн байна. Нүхэр Эрдынеев тэдэнэй ажалые шадамараар эмхидхэжэ, богони болзор соо 1047 центнер үбһэ хуряаба. Тэрэнэй хахадһаа ехэнхинь эрхим шанартайгаар тушаагдаһан байна.

Манай ажахын гурбадахи отделенидэ үбһэ хуряалга амжалтатайгаар үнгэрөө. Эндэхи үндэр наһатай болоһон пенсионернүүд энэ хүдэлмэридэ элэбхитэйгээр хабаадалсаба. Далаад наһатай Даша Намсараевич Цыбиков 6 хүнһөө бүридэһэн пенсионернүүдэй звено ударидажа, 803 центнер һайн шанартай үбһэ һурилбэ. Тус звено совхозой үбһэшэдэй дундаһаа гурбадахи һуурида гараһан байна. Гурбадахи отделениин хүдэлмэришэд үбһэ хуряаха түсэбөө дүүргэжэ шадаа. Энэмнай тэндэхи ажалшадай эмхитэй һайн хүдэлмэриин эли тодо гэршэ болоно.

Үбһэшэдэй звенонуудай ажалай дүнгүүд һаяхан согсологдоо. Совхозой нэгэдэхи отделениин Валерий Доржиевай хүтэлбэрилһэн звено үбһэ хуряаха түсэбөө 134 процент дүүргэжэ, совхоз дотороо эрхимлэбэ. Тиихэдэ тэрэл отделениин Василий Дамдиновай звеногойхид хоёрдохи һуурида гараа. Түрүү һуури эзэлһэн звенонуудта шангууд барюулагданхай.

Совхозой ажалшадай, пенсионернүүд болон һургуулиин һурагшадай эршэтэй һайнаар хүдэлһэнэй ашаар байгша ондо нёдондонойхиһоо нилээд ехэ үбһэн, бусад тэжээл хуряагдаба гээшэ. Тиимэһээ энэ жэлэй үбэлжэлгые урданайхиһаа һайнаар, гарза багатайгаар үнгэргэхэ аргатайбди гэжэ һанагдана. Гансал бүхы тэжээлээ гамтайгаар, ашаг үрэ ехэтэйгээр гаргашалха хэрэгтэй. Бүдүүн тэжээл бунлуулжа, малда үгэхэ асуудалда онсо анхарал хандуулагдаха байна.

Үбһэ, бусад тэжээл нёдондонойхиһоо нилээд ехээр бэлэдхээбди гэжэ совхозой ажалшад һанаагаа амараагүй. Удаань үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлгын шухала хүдэлмэриин ээлжээн болоо. Энэ ажалда олонхи хүдэлмэришэдөө хабаадуулжа, бүхы юумэеэ богони болзорто, һайн шанартайгаар бүтээхэ гэжэ оролдогдоо һэн. Малшадай гэрнүүдэй, малай байрануудай заһабарилга гол түлэб … гэгдээ. Үбэлжэлгын … дэлхэ хүнүүдшье то… һон байна. Ажахын … рэлэй мал наһаар … эрээрээ илгагдажа, … нүүд болгогдожо хү… даа.

Нёдондоной үбэ… үедэ манай совхоздо олон үхэр, хонин г… байгаа. Тиимэһээ энэ үбэлжэлгын ямар ехэ… салгатай байһаниие … хүтэлбэрилэгшэд м… тэд, бүхы малшад һ… гоно. Үбэлжэлгын … һээ саашанхи бүхы … риимнай ашаг үрэ … байна ха юм. Совхо… тийна комитет, про… рабочком үбэлжэлг… малшадай дунда ябу… эмхидхэлэй, ниитэ-п… скэ хүдэлмэриин т… хёобо. Малшадые … ажаһуудалай, худал… маанай, медицинын … һайнаар хангаха а… онсо анхарал хандуу…

Тобшохоноор хэлэбэ… хозой бүхы хүдэлмэр… энэ жэлэй үбэлжэлгы… тэйгээр үнгэргэхын т… хы шадалаараа … байна. Тиигэжэ хүд… хые хурдан түргэн… жөөхэ талаар түрэл … гаа XXV съездын … зорилгонуудые бэе… хубитаяа оруулха … тойбди.

С. БАНЗАРАКЦ…
Енгорбойн сов… дире…
Захааминай аймаг.

ТҮРҮҮ МОДОШОД

Хоринн аймагай Хүрбын леспромхозой модошод арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй юһэн һарын туршада 228.000 кубометр модо бэлэдхэхэ түсэбөө 240.700 кубометртэ хүргэбэ. Иигэжэ гурбан кварталай түсэб 104,6 процент дүүргэгдээ. Сентябрь һарада тус леспромхозойхид бүришье һаа эрхим шударгыгаар хүдэлжэ, һарынгаа даабари 142 процент дүүргэһэн байна. Хэжэ байһан ажалайнь дүн нёдондо жэлэй энэ үсынхитэй зэргэсүүлжэ үзэхэдэ, 136,9 процент ехэ болоһон байба.

Модо бэлэдхэхэ, зөөхэ талаар дэлгэрһэн социалис мүрысөөнүүдтэ Бага Хүрбын участогайхид абаһан социалис уялгаһаа гадуур 10.800 кубометр модо бэлэдхэжэ шалгарба. Энэ хадаа 66000 кубометрэй орондо 76 8000 кубометр модо бэлэдхэһэн болоно. Энэ участогые залуу модошон, комсомол хүбүүн Валерий Кищенко ударидадаг юм. Лесопунктын бусад участогууд юһэ һарынгаа түсэб мүн лэ үлүүлэн дүүргэнхэй хүдэлжэ ябана.

Юһэ һарын туршада Тэгдын модо бэлэдхэгшэдэй дундаһаа Н. С. Белобородовой ударидадаг бригада түрүүлжэ, 20.236 кубометрэй орондо 25.376 кубометр модо бэлэдхэжэ, абаһан түсэбөө 126.4 процент дүүргэнхэй. Тиихэдэ Октябриин Революциин Хүндэлэлэй тэмдэг орденуудтай Н. Т. Тихонов, М. И. Майоров гэгшэдэй бригаданууд абаһан түсэбүүдээ 123—124 процент дүүргэжэ, бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллажа байнад. Табан хүнһөө бүридэһэн Хүрбын леспромхозой жолоошод томодхогдоһон экипажнууд боложо хубаараад хүдэлдэг байна. Нэгэ экипаж модо шэрэдэг хоёр автомашина хангана. Эгээл нимэ томодхогдоһон экипажые Ф. Е. Потемкин ударидадаг юм. Энэ экипажай жолоошод хоёр автомашинануудаа ашаг үрэтэйгээр хэрэглэжэ, арадай ажахыда модо шэрэхэ юһэ һарынгаа түсэбые 124,7 процент дүүргэнхэй. Хүрбын леспромхозой модо шэрэдэг МАЗ-503, Камацу — гэжэ автомашинанууд гүн тайгын харгы замда үдэр һүнигүй хүнхинэлдэнэ.

Тус леспромхозой модо шэрэдэг эрхим жолоошод, коммунис ажалай ударнигууд, коммунист Ю. А. Вахрушев, Д. В. Иванов, В. В. Хорошунов гэгшэд ашаг үрэтэйгөөр хүдэлжэ, машинаяа мини байлгангүй, һайнаар ашаглан хэрэглэжэ, арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ абаһан социалис уялгаяа болзорһоонь урид дүүргэхын хойноһоо шармайн оролдоно.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Хүрбын леспромхозой Тэгдын участогай бригадир, Хүндэлэлэй Тэмдэг ордентэ М. И. Майоров. 2. Модо унагаан бэлэдхэгшэдэй бригадын бригадир В. П. Калашников.

Б. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

АГРОХИМИЧЕСКЭ АЛБАН… ХАРАА ТҮСЭБҮҮ…

Аяар бүри намар, сентябрь һарын тэнгээр партиин обком Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Совет «Минеральна үтэгжүүлгэ хэрэглэлгын ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, мүн республикын колхоз, совхозуудта агрохимическэ хангалгые шэнэдхэн хубилгаха саашанхи хэмжээнүүд» гэһэн тогтоол баталан абаа бэлэй. Тиигэжэ энэ тогтоолой ёһоор агрохимическэ албанай бэелүүлхэ табан жэлэй түсэб тодорхойлогдоһон юм.

Арбадахи табан жэлэй туршада республикымнай хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй урда газар тараалангай ба мал ажалай продуктнуудые элбэгжүүлхэ талаар горитой зорилгонууд табигданхай гээшэ. Илангаяа һү, мяха, ороһо таряа, овощ ехээр абажа бэлэдхэдэг болохын тула ойрын жэлнүүдтэ үбһэ ногооной, ороһо, тарянанай болон бусад таримал ургамалнуудай ургаса эрид дээшэлүүлхэ байна. Тиимэһээ энэ зорилгоёо сүм бэелүүлхын тула нэн түрүүлэн гол баялиг болохо газарайнгаа үрэжэл һайжаруулха, минеральна үтэгжүүлгэеэ аша үрэ ехэтэйгээр хэрэглэжэ, газарай хүрьһэдэхи хэрэгтэй шухала бодосуудынь элбэгжүүлхэ болонобди.

Үнгэрһэн жэлнүүдэй дүнгүүдые онсолон харахада, республика доторнай хүдөө ажахыда хэрэглэгдэхэ химическэ зүйлнүүд гээлтэ хорлтодо ехээр ороһоо гадна, тон һалаһаар, гам хайрагүйгөөр гаргашалагдана.

Олонхи ушарта агрохимическэ албанай заабаринууд бүдүүлигээр хазагайруулагдана. Тиимэһээ ажахы, аймагуудта асарагдаһан химическэ зүйлнүүд аша үрэ багатайгаар хэрэглэгдэжэ, горитой гарза ушаруулна.

Саашадаа, богонёор хэлэхэдэ, арбадахи табан жэлдэ хүдөө ажахыда хэрэгтэй химическэ зүйлнүүдые ашагтайгаар хэрэглэхын тула агрохимическэ албанай хүдэлмэриие тусхай шэглэлтэй болгожо, томодхохо зэргэтэйбди.

Дээрэ дурсагдаһан тогтоол дотор республикын хүдөө ажахын үйлэдбэриин агрохимическэ хангалгые томодхожо, нэгэ түбэй захиргаанай гуримаар ажалыень эмхидхэхээр хараалагданхай. Тиихэдээ колхоз, совхозуудай материально-техническэ баазануудые түргэн бэхижүүлжэ, ажахынуудые агрохимическэ талаар хангаха тусхай шэглэлтэй подразделени юһэн аймагта эмхидхэхэ болонобди. Мүн ажахы хоорондын агрохимическэ түбүүд байгуулагдаха хараатай. Иимэрхүү гуримаар ажалаа эмхидхэхэдэмнай ажахынуудай эрилтэ хангалга жэшээлэшэгүй һайжаржа, машина, техникын бүтээсэ эрид дээшэлхэ, мүн минеральна үтэгжүүлгын гээлтэдэ орохонь бага боложо, гаргашань доошолхо байна.

Тусхай шэглэлдэ оруулагдаһан отделенинүүд гол түлэб ажахынуудые хэрэгтэй химическэ зүйлөөр хүсэд хангаха, эрилтыень уридшалан тодорхойлон мэдэхэ ба асарагдаһан минеральна үтэгжүүлгэ, химическэ зүйлнүүдыень колхоз, совхозуудта зөөжэ абаашахаһаа гадна, хэр зэргээр, хаана хадаглагдаһыень хинан шалгаха болоно. Тэрэшэлэн республикын ажахынуудта ерэһэн минеральна үтэгжүүлгэ, химическэ элдэб зүйлнүүдыень колхоз, совхозуудта хубаарилан абаашаха түсэб зохёогоод, үрэһэ хүрэнгэ хорлохо хоро бэлдэхэ, ажахынуудай поли дээрэ минеральна үтэгжүүлгэ оруулжа, наг шэбхэ гаргажа тарааха ха… туһалха уялгатай. … ажахынуудай тариһа… малнуудые бог не… хорхой шумуулһаа … скэ аргаар хамгаалгад… ажахын авиаци хэрэг… зарай үрэжэл һайжар… хэрэглэгдэхэ торф, г… тажа бэлдэхэ зэргэт… бүхы ажалынь колхо… зуудтай хэлсээ батал… һүүлээр бэелүүлэгдэ… на.

Мүнөө үедэ мин… үтэгжүүлгэ, ургасын … нние усадхаха х… элдэб зүйлнүүдые г… ролтогүйгөөр хадага… ха һайн складуудые … хэрэгтэ горитой анхар… дуулагдажа захалаа. … энэ табан жэлдэ түмэ… дэргэдэ «Сельхозт… нэгэдэлэй хүсөөр … 6,6 мянган тонныг … жатай минеральна үт… гэ хадагалха складуу… дажа, ашаглагдахаар … лагдана. Мүн 36 мя… нын багтаамжатай … хоорондын складууд … дахаар түсэблэгдэнэ … складууд бултадаа … ехэтэй оньһон түхе… хангагдаха юм.

Ойрын жэлнүүдтэ … ликын хүдөө ажах… химическэ талаар … хангаха зорилгоор … дан «Сельхозтехник… дэлэй дэргэдэ колхо… зуудые үйлэдбэриин … агрохимическэ талаа… ха управлени эмхи… 1979 онһоо энэнь Б… агрохимическэ нэгэд… амяарлагдаха байна.

Энэ нэгэдэл саашах… магуудтахи тусхай ш… отделенинүүдые хү… жэ, колхоз совхозууд… тэ хангаха, минерал… жүүлгэ, химическэ… зүйлнүүдые хадагал… мэри эмхидхэхэ, олон… минеральна үтэгжүү… лижо бэлдэхэ ба … үтэгжүүлгээ ажа… тарялан, сабшалан … гаргажа, үрэжэлыень … руулха болоно. Мүн … совхозуудай тарилга … һалха хэрэгтэнь … туһаламжа үзүүлхэ…

Саашадаа ажахын… ной үндэһэ һуури д… лайнь үргэдхэдэ … кын агрохимическэ … тори хүдөө ажахые … жүүлхэ проектно-бэ… станци байгуулагдах… раалагдана. Иигэжэ … дай агрохимическэ … өөрын научно мет… звенотой (химижүүл… цитай), үйлэдбэриин … ческэ баазатай … ажахынуудта научна… логическа, барилгын … ехэ туһаламжа үзүү… тай болохо юм.

Проектно-бэдэрэлгы… ци ажахынуудые … ческэ талаар ханга… гажа, минеральна ү… гэ оруулха, наг шэб… хэрэглэхэ ба газара… һэндэ избёосхо. фос… холижо үрэжэлыень … руулха проект зохё… гатай. Гадна хүрьһ… нар буридэл шалга… жэлгэ, туршалгануу… бэлэдхэгдэһэн тэжэ… нар тодорхойлхо, бэ… һэн наг шэбхын, тор… бёосхын шанар шал… рүү дүй дүршэл … дэлгэрүүлхэ зорилг…

Агрохимическэ … хүдэлмэриие һайнаа… хэжэ, аша үрэтэйгөө… бал, ажахынуудта … ряанай ургаса эрит… жэ, илангаяа мин… үтэгжүүлгэ ашагтай… рэглэгдэдэг болохо…

С. БЕК…
республикын аг… лабораториие д… хүдөө ажахын эр… кан…

ШУХАЛА АСУУДАЛ ЗҮБШЭГДЭБЭ

Зүүн Сибириин түмэр замай Улаан-Үдэ станциин хүдэлмэришэд болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд үбэлэй үедэ һайнаар хүдэлхын тулада бэлэдхэлэй горитой хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлхэ ёһотой юм. Юуб гэхэдэ, энэ хаһада ехэ бэрхэшээлнүүд дайралдадаг гээшэ.

Станциин партийна организациин гэшүүд энэ шухала асуудалда горитой анхарал хандуулна. Тиигэжэ үбэлдэ бэлэдхэлые шалгаха зорилготой рейднүүд үнгэргэгдөө, дутуу дунданууд элирүүлэгдэжэ, тэдэниие усадхаха талаар хэмжээнүүд абтаа.

Иигээд байхадаа тус асуудалай станциин партийна хамтын суглаанай үзэмжэдэ табигдаһаниинь гайхалгүй гэжэ һанагдана. Станциин главна инженер Ф. В. Ионина зүбшэгдэһэн асуудалаар элидхэл хэхэдээ, һүүлэй үедэ үнгэргэгдэһэн рейднүүдэй материалнуудые үргэнөөр хэрэглэһэн байна.

Нэн түрүүн юун хэгдээб гэжэ нүхэр Ионина элидхэбэ. Станциин перрон болон пассажирска платформонууд сэбэрлэгдээ, маневрово бахана, поезднуудые угтадаг хүдэлмэришэдэй дулаасаха байра баригдаа. Гадна станцияа, илгалгын парк һүниин сагта һайнаар гэрэлтүүлхэ талаар ехэ юумэ хэһэн байба. Жэшээлхэдэ, илгалгын парк соо 20 киловатт хүсэтэй 2, станционно харгынууд дээрэ 24 электро-дэн нэмэри болгогдон тодхогдобо. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, станциин электроажахы бүри мүһэн шэнэлэгдэн заһабарилагдаа.

Гэхэтэй хамта дутуу дунданууд ушарһан зандаа гэжэ элидхэлшэ, үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ. Товарна конторо болон складуудые заһабарилха хүдэлмэри мүнөө болотороо унжагайруулагдажа байна. Харин зарим объектнүүдые заһабарилжа эхилээшьегүй байха юм. **Гражданска түхеэрэлгэнүүдэй дистанциин коллектив (начальнигынь Б. А. Абрамов) энэ ушарта зэмэтэй байна. Тиимэһээ хүдэлмэриингөө шанар эрид һайжаруулхаһаа гадна, болзор соонь ажалаа дүүргэхын түлөө тэмсэхэ байһан тухайнь суглаанда хабаадагшад сэхэ зааба.**

Үбэлэй сагта усал аюулһаа һэргылхэ ябадал илангаяа ехэ удха шанартай болодог. Тиимэһээ энэ талаар ойлгуулалмжын горитой хүдэлмэри ябуулха шиидхэбэри суглаан дээрэ абтаа.

Бии байгаа дутуу дундануудаа станциин коллективэй усадхажа шадаа һааь, манай ороной арадай ажахыда шухала хэрэгтэй ашаануудые түмэр харгыгаар зөөхэ ябадал һаадгүйгөөр ябуулагдаха байна гэжэ һайн ойлгожо байһанаа станциин партийна организациин гэшүүд нэгэн дуугаар мэдүүлээ.

М. СОЛОМЕННЫЙ.

Манай хөөрэлдөөн

АЖАЛАЙ АМЖАЛТАТА СЕМЕСТР

Студентнэрэй барилгын отрядуудай Буряад орондо эмхидхэгдэн байгуулагдаһаар арбан жэл болобо. Энэ үе соо иимэ отрядууд республикынгаа бүхы аймагуудаар хүдэлжэ, айхабтар ехэ ажал хэжэ, олоной магтаал һайшаалда хүртэһэн байна. 1976 оной ойн баярта X жэлэй семестртэ республикымнай студентнэрэй барилгын отрядуудай гэшүүд ямараар хабаадажа, хэр ехэ юумэ бүтээбэ гээшэб? — гэһэн асуудалтайгаар манай корреспондент Б-М. Жигжитов Буряадай студентнэрэй барилгын областной отрядай командир Виктор КУКШИНОВТА хандаба:

— Студентнэрэй барилгын түрүүшын отрядуудай Буряадай АССР-тэ эмхидхэн байгуулагдаһанһаа хойшо арбан жэл үнгэрбэ. Эдэ онуудта манай республикын тусхай дунда ба дээдэ һургуулинуудай студентнэрһээ олон зуугаад отрядууд бүридүүлэгдэжэ, хото городуудай, мүн хүдөө нютагуудай ажалшадта горитой туһа хүргэһэн байха юм. Республикын томо ехэ предприятинуудай, тусхайлхада, Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинадай, Гусиноозерскын ГРЭС-эй, Улаан-Үдын хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдэй заводой барилгада эдэнэр хабаадажа, хубитаяа оруулаа. — гэжэ В. Кукшинов хөөрөөгөө эхилбэ. — Тэдэнэй хэһэн, бүтээһэн бүхы юумэ тоолохо болоо һаа, барагдашагүй ехэ юм ааб даа.

КПСС-эй XXV съездын нэрэмжэтэ бүхэсоюзна студентнэрэй отряд эмхидхэн байгуулха түсэбтэй зохилдуулан, студентнэрэй барилгын отрядуудай Буряадай областной штаб ойн баярай энэ жэлдэ тусхай дунда ба дээдэ һургуулинуудай дүн хамта 3340 студентнэрые хабаадуулһан отрядуудые эмхидхээ һэн. Эдэнэй 3040 хүн — республикын предприятинуудта, эмхи зургаануудта, эмхинүүдтэ, колхоз, совхозуудта, харин 300-ниинь Камчатска областьдо ошожо, хүдэлһэн байна. 542 хүн «Нижнеангарсктрансстрой» трестдэ, «БАМтоннельстрой» управленидэ орожо, манай хоридохи зуун жэлэй агууехэ барилга болохо Байгал-Амарай түмэр замай барилга дээрэ ажаллажа, түүхын хуудаһа бэшэлсэһэн байха юм.

— Партиин XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые амжалтатайгаар бэелүүлхын түлөө «Ашаг үрын шанарай түсэбтэ табан жэлдэ — залуушуулай үүсхэл эдэбхи, зохёохы ажал» гэһэн уряа доро социалис мүрысөөн студентнэрэй барилгын бүхы отрядуудта дэлгэрһэн байгаа. Буряадай студентнэр абаһан социалис уялгануудаа дүүргэхын тула ехэ оролдолго гаргаа, — гэжэ студентнэрэй барилгын областной отрядай командир мэдүүлнэ.

1976 оной арбадахи ажалай семестрэй үедэ студентнэрэй барилгын отрядуудай гэшүүд үйлэдбэриин, үзэл сурталай-хүмүүжүүлгын, ниитэ-политическэ ажал ябуулгадаа горитой амжалтануудые туйлаһан байна. Нёдондо жэлэйхитэй сасуулбал, байгша ондо манай студентнэр барилга-хабсаралгын хүдэлмэри бэелүүлхэ үйлэдбэриингөө программые 105 процентээр дүүргэжэ, 4 миллион 857 мянган түхэригэй ажал хэбэ. Барилгын бэшэ шэглэлтэй отрядууд түсэбтэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабаринуудые дүүргэхэдэнь, республикынгаа промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэдтэ ехэ туһаламжа үзүүлээ. Эдэнэр 657 мянга гаран түхэригэй хэмжээнэй хүдэлмэри бэелүүлээ.

Олон отряд һайнаар хүдэлжэ, онсо шалгарһан байна. Жэшээнь, Зүүн Сибириин технологическа институдай студентнэрэй «Импульс» гэжэ отряд (командирынь Г. Шалямов), Улаан-Үдын лесотехническэ техникумһээ «Атланты» гэжэ отряд (командирынь В. Мантатов), Ивалгын гидромелиоративна техникумэй студентнэрэй «Бригантина» гэжэ отряд (командирынь А. Савельев) илангаяа һайнаар ажаллажа, социалис мүрысөөндэ илаһан байха юм. «Импульс» Хоринн аймагта хэлхеэ холбооной лини татаа; «Атлантын» гэшүүд 590-дэхи нүүдэл оньһожоруулагдаһан колониодо оруулагдажа, Мостовой станци шадар газай шахалгын комплекс барилсаа; харин «Бригантина» гэжэ отрядайхид Прибайкалиин аймагай Комо тосхондо ваганаһанай заводой барилгада хүдэлөө.

— Мартаад байбалби. Студентнэрэй барилгын отрядуудай гэшүүдэй ажал хэрэг парти, правительствын зүгһөө үндэрөөр сэгнэгдээ. Үнгэрэгшэ табан жэлэй ажалай дүнгүүдээр манай Буряадай АССР-һээ хэдэн хүн орден, медаляар шагнагдаа һэн. Тодорхойлон хэлэхэдэ, технологическа институдай Валерий Нестеров, индустриально-педагогическа техникумһээ Татьяна Назарова, Буряадай хүдөө ажахын институдһаа Александр Олейников, лесотехническэ техникумһээ Сергей Раднаев, багшанарай институдһаа Дыжит Цыдыпова гэгшэд «Ажалай шэн габьяагай түлөө» гэһэн медаляар шагнагдаһан байна, — гэжэ В. Кукшинов омогорхон хэлэбэ.

Студентнэрэй отрядууд республикынгаа хүдөөгэй ажалшадта туһалхаяа гаража, 111 тонно үбһэ, 173 тонно бүдүүн тэжээл бэлдэһэн байна. Тиихэдэ арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй ургаса хуряалгада студентнэр эдэбхитэйгээр хабаадажа, таряашадта, механизаторнуудта ехэ туһа хүргөө.

Отрядуудай гэшүүд хүдөөгэй һургуулинуудые анхаралһаа алдаагүй. «Комсомол — хүдөөгэй һургуулида» гэһэн хүдэлөө үргэлжэлүүлэн, хүдөө нютагуудтахи 22 һургуулида туһаламжа үзүүлһэн байнабди. Һургуулиин кабинедүүд, спортын талмайнууд баригдан заһабарилагдаа, харуулан ойлгуулалмжын түхеэрэлгэнүүд бүтээгдээ, кабинедүүдтэ элдэб түхеэрэлгэ, хэрэгсэлнүүд тодхогдон табигдаа. «Заһаршагүй» гэжэ тоологдоһон 73 эдир хүбүүд отрядуудай бүридэлдэ оруулагдажа, ажалда дүршэхэһөө гадна, зан ябадалынь заһаруулагдаһаншье байха.

Үйлэдбэри дээрэ ажаллахаһаа гадна, отрядуудай гэшүүд ниитэ-политическэ, агитационно ехэ хүдэлмэри хээ гэжэ тэмдэглэлтэй. Лекторскэ бүлэгүүд, отрядуудай агитбригаданууд фабрика ба заводуудта, фермэ ба полевой стануудта 1083 лекци уншаһан, 423 концерт табиһан байха юм.

Студентнэрэй барилгын отрядуудай гэшүүд интернациональна ажал ябуулгада угаа эдэбхитэйгээр хабаадаба. Ханойдо Пионернүүдэй ордон бариха, Гагарин хотодо ехэ барилгануудые бодхоохо, залуушуул ба студентнэрэй Гаванада болохо бүхэдэлхэйн XI фестивальда бэлдэхэ жасада мүнгэ олохын тула манай студентнэр габшагайгаар ажаллажа, 44 мянга гаран түхэриг оруулһан байна.

— Иигэжэ манай республикын оюутад энэ жэлдэ һайнаар хүдэлжэ, бүхэсоюзна студентнэрэй отрядай ниитэ хэрэгтэ ехэ хубитаяа оруулаа, — гэжэ Буряадай студентнэрэй барилгын областной отрядай командир В. Кукшинов хөөрөөгөө дүүргэбэ.

...РЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМДЭ

...ын Верховно Со... Президиум ээлжээтэ ... дээрэ эмхидхэлэй ...дэhэн «Ажалша...дуудай нютагай ... гүйсэдкомууд ба ... дээдын зурга...шадан захил бо...дхалнуудые хэр ... гэhэн асуудал ...ража үзэбэ. Респуб...лпланай түрүүлэг...шо Ц. М. Данза...рпотребсоюзай прав...түрүүлэгшэ А. А. ...ой. Буряадай ба...авлениин началь...шо П. Г. Мизили... ажахын министр ...хаевай, республи... байрын ...нальна ажахын ...Н. И. Бизюкинэй ...дые Президиум ...но Соведэй Президиум тэмдэглэбэ.

...дай депутадуудай ...Соведүүд, министер... управленинүүд ... XXV съездын ...ринүүдые бодото ...үргэхэ, РСФСР-эй, ... АССР-эй Верховно ...дэй, нютагай Сове... депутадуудта hунгаг...hэн захяа болон ду...дые дүүргэхэ та...ха хүдэлмэри ябуул... республикын Верхов...

Байгша оной октябриин 1-нэй байдалаар бүридхэлдэ абтаhан hунгагшадай 2700 захяагай 1250-иинь бэелүүлэгдэнхэй. hунгагшадай захилаар байрын гэрнүүд, худалдаа наймаанай эмхинүүд, ажалшадай ажаhуудал ай эрилтэ хангадаг комбинадууд, hургуулинууд, эмнэлгын болон соёл культурын байшангууд шэнээр баригдаа. Тосхон hууринуудые болбосон түхэлтэй болгохо, харгы зам, хүүргэнүүдые бариха, тэдэнние заhабарилха талаар үнгэрhэн үедэ мүн лэ ехэ ажал хэгдэбэ. Хурамхаанай, Зэдын, Хориин, Баргажанай, Улаан-Үдын аймагуудай Соведүүдэй гүйсэдкомууд, «Забайкаллес» нэгэдэл, Элүүрые хамгаалгын министерство болон республикын бэшэ албан зургаанууд нилээд ехэ юумэ хээ.

Гэхэтэй хамта hунгагшадай захяануудые бэелүүлхэ талаар нилээд дутагдал бии. Бүридхэлдэ абтаhан захяануудаи дүүргэгдэхэ болзор, харюусалгата эмхи зургаанууд олон газарта тодорхойлогдоогүй, зарим ушарта тэдэнние дүүргэлтэдэ гаргашалагдаха мүнгэ зөөриин хэмжээн тодорхойлогдоогүй байха юм.

Нютагай Соведүүдэй зарим гүйсэдкомууд, министерствэнүүд, управленинүүд, албан зургаанууд, түсэблэлгын, финансын органууд ажахын, социально-культурна барилгануудые түсэблэхэдөө, hунгагшадай захяануудые хараадаа абанагүй. Энээнhээ уламжалан hунгагшадай зарим захяанууд дүүргэгдэнэгүй. Жэшээнь, Бэшүүр тосхондо найман жэлэй hургуулиин, Монгой тосхондо хүүгэдэй саад-яслиин, Сотниково, Романовка тосхонуудта соёлой байшангуудые, Татаурово станцида кинотеатр гэхэ мэтэ бусад шухала барилганууд республикын Министрнүүдэй Соведэй шиидхэбэреэр дүүргэгдэхээр бүридхэлдэ абтаhан бай башье, эдэ барилганууд арбадахи табан жэлэй түсэбтэ оруулагдаагүй байха юм. hунгагшадай зарим захилнууд дүүргэгдэхээр бүридхэлдэ абтаад, тэрэнэй барилгада мүнгэ зөөри hомологдоhон байбашье, барилгын эмхинүүдэй гэмээр унжагайрна.

Хүдөө ажахын, Уhанай ажахын ба мелиорациин, Гэгээрэлэй министерствэнүүд, барилгын управлени, автомобильна харгы зам бариха ба ашаглаха управлени, транспортна управлени болон бусад hунгагшадай захяа, даабаринуудые дүүргэхэ хүдэлмэрые даншье бирагүйгөөр эмхидхэнэ. Энэ талаар Яруунын, Загарайн, Захааминай, Кабанскын, Хэжэнгын, Прибайкалиин, Түнхэнэй аймагай Соведүүдэй, Железнодорожно районой Соведэй гүйсэдкомууд ехэ дутагдалтай гэжэ тэмдэглэгдээ.

Нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомуудые, министерствэнүүдые болон албан зургаануудые дутуу дундануудаа усадхахыень республикын Верховно Соведэй Президиум уялгалба. Нютагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд hунгагшадай захяануудые хэр дүүргэжэ байhан тухай ажалшадта саг үргэлжэ дуулгажа байхаhаа гадна, энэ шухала хэрэгтэ хэблэл, радио болон телевидениие үргөөр хэрэглэхэ гэжэ заагдаа.

Республикын прокурор Б. Ц. Цыденжаповай мэдээсэлээр, нютагай Соведүүдэй ажал хүдэлмэридэ социалис хуули нарииhаар баримталхы талаар тусхай тогтоол Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиум баталаа.

Аймаг соогоо үнинэй мэдээжэ болоhон механизатор, коммунист Александр Савельевич Зверьков Хурамхаанай аймагай «Сельхозтехникын» отделениин Могойтын отрядай начальник юм. Александр Савельевич КПСС-эй Хурамхаанай райкомой бюрогой гэшүүн. Тэрэ hаяхан Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаhан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. С. Зверьков.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

КОНФЕРЕНЦИ БОЛОБО

hаяхан Улаан-Үдэ хотодо хоёр үдэрэй турша соо республикын библиотекын хүдэлмэрилэгшэдэй научно-практическа конференци болoжо дүүрэбэ.

«Ажалшадые коммунис ёhoop хүмүүжүүлгэдэ библиотекэнүүдэй үүргэ» гэhэн асуудал энэ конференци дээрэ хаража үзэгдэhэн, hүүлдэнь тусхай шиидхэбэринүүд абтаhан байна. Тус конференциие Буряадай АССР-эй соёл культурын министерство, М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска научна библиотекэ болон Гүрэнэй Зүүн Сибириин соёл культурын институт эмхидхэн үнгэргэбэ.

Буряадай АССР-эй соёл культурын министр Д. З. Жалсараев конференциие нээhэн байха юм. Конференциин хүдэлмэридэ соёл культурын министрэй орлогшо А. М. Герштейн, облсовпрофой таhагые даагша А. Ф. Совгир, соёл культурын хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обкомой түрүүлэгшэ Т. Н. Санжиева, уран зохёолшодой холбооной харюусалгата секретарь И. К. Калашников, книготоргын директор С. А. Норбоев, номдо дуратайшуулай бүлгэмэй харюусалгата секретарь И. К. Хардаева болон Буряадай комсомолой обкомой хүдэлмэрилэгшэд, аймисполкомой соёл культурын таhагые даагшад хабаадалсаhан байна.

«КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдэй заабаряар ажалшадые коммунис ёhoop хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ библиотекэнүүдэй хүдэлмэриин гол шэглэлнүүд» гэhэн элидхэл М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын директор Ю. А. Хараев хэбэ. Элидхэл соогоо нүхэр Ю. А. Хараев республикын библиотекэнүүдэй хүдэлмэриин тухай, арбадахи табан жэлдэ хэгдэхэ саашанхи түсэбүүд тухайгаа дэлгэрэн тэгээр хөөрэжэ үгэбэ. Ю. А. Хараев өөрынгөө элидхэл соо республикын библиотекэнүүдэй хүдэлмэридэ дайралдадаг зарим талын дутагдалнууд дээрэ тогтожо, тэдэниие усадхахын түлөө хэмжээ абахые уряалба.

КПСС-эй Хориин райкомой секретарь Д. Д. Дагбаев аймагайнгаа библиотекэнүүдэй хүдэлмэри тухай хэлэхэ зуураа, нэгэдхэмэл гурим hайн байна гэжэ онсолон тэмдэглээ.

Республиканска хүүгэдэй библиотекын директор Л. В. Щепина өөрынгөө элидхэл соо үхибүүдые коммунис ёhoop хүмүүжүүлгэдэ библиотекэнүүдэй үүргэ айхабтар ехэ, тиигэбэшье бии бэлэн гаа бүхы арга боломжонуудаа гүйсэд хэрэглэжэ шаданагүйбди гэжэ тэмдэглэхэ зуураа, шиидхэгдэхэ асуудалнууд дээрэ тогтоhон байна.

Библиотекын хүдэлмэриин теориин асуудалаар Гүрэнэй Зүүн Сибириин соёл культурын институдай багшанар Г. К. Олзоева, С. А. Елова гэгшэд hонирхолтой мэдээсэлнүүдые хэhэн байна.

М. Горькиин нэрэмжэтэ республиканска библиотекын научна методическа таhагые даагша В. В. Савинова ехэ hонирхолтой элидхэл хэбэ. Элидхэлэй hүүлээр, республикымнай библиотекарьнууд дүй дуршэлөөрөө хубаалдан, хүдэлмэри тухайгаа хөөрэжэ үгэбэд. Илангаяа Т. И. Трофимовагай, Г. С. Доржиевагай, А. Д. Поповагай, Г. В. Щербаковагай, Т. Д. Миткиновагай, Т. М. Воронинагай хөөрөөнүүд ашатуhатай байба.

Конференцидэ хабаадагшадта зорюулагдажа «Буряад орон арбадахи табан жэлдэ» гэhэн тематическа үдэшэ үнгэргэгдэбэ. Энэ үдэшэдэ партиин обкомой лектор В. Ц. Шойнёнов, партиин обкомой хүдөө ажахын таhагай инструктор В. Г. Большаков, Буряадай АССР-эй госпланай ахалагша экономист К. П. Будаева, Буряадай АССР-эй уран зохёолшодой холбооной түрүүлэгшэ Н. Г. Дамдинов, оперо ба баледэй театрай солистка Е. В. Бобкова гэгшэд хабаадалсаба.

Конференциин үедэ 4 элидхэл, 27 мэдээсэл хэгдэhэн байна. Иигэжэ республикымнай библиотекарьнуудта ашатуhатай ехэтэй хөөрэлдөө үнгэргэжэ, саашанхи түсэбөө дүүргэхын түлөө шармайн оробод.

Б. ДОНДОКОВ.

...АГАЙ СОВЕДЭЙ СЕССИ

...аймагай ажалша...дуудай Соведэй ... сесси болоожо. ...XXV съездын түү...бэринүүдые бэе...лэн аймагай Сове...нүүд тухай» гэ...дэй гүйсэдкомой ...Д. Ю. Цыбик...hэн элидхэл зүб...бэ. ...дээрэ табигдаhан ...шэн хэлсэлгэдэ ...льсоведэй гүйсэд...үлэгшэ Н. Б. Бан...ир» колхозой лу...говод, депутат Ч. Ю. Банзаракцаев, Петропавловкын сельскэ Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ, депутат И. А. Попов, Зэдэ станциин поселково Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ, депутат Ш. Д. Мансоронов, аймсоведэй гүйсэдкомой гэгээрэлэй таhагые даагша, депутат Э. П. Табинаев, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, депутат Л. С. Мадагуев болон бусад хабаадаба.

Манай корр.

...ДӨӨГЭЙ БАРИЛГА ...ҮРГЭДХЭХЭ

...XXV съезд Со...ал ябуулгые үн...hэн байна. ... депутадуудай ...омоной, сельскэ ...ково Соведүүд ...рганизациин хү...ро ажалаа эмхид...ээ, ажахын бүхы ...дай түсэб, дааба...дүүргэхэ хэрэгтэ ...элсүүлхэ талаар ...ал табидаг бо...

... бүхы ажал хэрэ... тэдэнэй амжалта...алшадай депута...ган Соведүүд ехэ ...рэдэг гэжэ онсо ... шухала. Хүдөө ...эдбэрние улам ... соёл культура дээ... ажалшадаи ажа...рилтэнүүдые хан... холбоотой элдэб ...ые зүбөөр шиид...тэ нютагай Сове... хубитаяа оруул...

... табан жэлэй тү...ринүүдые бодото ...ргэхын тула ню...үүд бии байгаа ...жонуудые хүсэ...хэ. еөhэдынгөө ...гай эрилтын ёhoop ...зэргэтэй. Арбада... жэлэй түсэбүүдые ...гаар дүүргэхын ... аймагай ажахы...бүри 46.920 цент... тарян, 2.200 ...артаабха, 30.660 ..., 91.900 цент... центнер нооhо ...аха болоно. Ха...абаринуудаа нэ...гөөр дүүргэхын ... совхозуудай ...эд болон мэр...ооhо тарянай ...лүүлхэ, малай ...айдамтан бааза ... ниитын адууhа ... шэмые схээр ...юхо асуудалнуу...бөөр шиидхэхэ бо...

...ажахыда бар хү...дэг хүдэлмэриие ...шинын аргаар бү...рэниие электри... тула ажахынуудта ...ай эрилтэдэ таа...ан байрануудые ... ашаглалгада ... байнабди. Аймa...олхоз, совхоз бү... байха типовой ...энүүд шэнээр ба...йна.

... хүдэлмэриие ... хэрэг аймагай ...ажахынуудта hай...хэгдэнхэй гэхын ...дэ иимэ нэгэ жэ...маар. Ленинэй нэ...лхозой Зуун Мо...haалиин комплекс ...hoop юhэдэхи та...пүүл багта ашаг...шаагдаха байбал, ... болотор дүүргэг...а юм.

...льхозмонтаж» тре...абанскын ПМК-... участок ма...уудта баригдаhан ...тэ оньhоп түхеэ...охо ажал бүтээдэг ...астоган бүтээхэ ...тон ехэ. Хэдэхэн ... коллективэй ажал ...амоор гээд hа...

...н ПМК-гай уча...ганууудаар ябажа, оньhон түхеэрэлгэ хабсаргаха аргагүйдэнэ. Тэдэнэй мэдэлдэ ашаанай 2 машина бии. Теэд тэдэнь тон хуушан дээрэhээ ходо заhабарида орожо байдаг.

Манай колхоз, совхозуудта шэнээр бодхоогдоhон фермэ, комплекснуудта тодхохо оньhон түхеэрэлгэнүүд имагтал дутуугаар асарагдана. Тиимэhээ ашаглалгада тушаагдаха барилгануудай болзор хойшолуулагдана. Барилга-хабсаргагшадай ажалай шанар бирагүй гэжэ онсо тэмдэглэхэ шухала. Зууи Моринной фермэдэ тодхогдоhон үнеэ hааха оньhон машина ...дэ дахин hэлгэгдэhэн байха юм. Энэ участогай хүдэлмэришэдэй проектын заабариие хазагайруулhанhаа боложо, энэ фермэ ашаглалгада тушаагданагүй гэжэ хэлэлтэй.

Түсэбэй ёhoop баригдажа байhан объектнүүдтэ хэрэгтэй оньhон түхеэрэлгэнүүд сэхэ асарагдаха гэжэ договор дотор хэлэгдэнхэй. Зүгөөр Кабанскын ПМК-ган гэмээр манай аймагай ажахынуудта эльгээгдэхэ диилэнхи түхеэрэлгэнүүд хахад хухадаар асарагдана.

Арбадахи табан жэлэй туршада Түнхэнэй аймагай колхоз, совхозуудта ехэ барилга хэгдэхээр хараалагдана. Ерэхэ жэлдэ Саянай совхоздо гахайн шэнэ комплекс баригдажа эхилхэ юм. Тус комплекс гахайн 10 мянган центнер мяха гүрэндэ тушааха аргатай. «Маяк» колхоздо 200 үхэрэй байха байра баригдажа эхилхэ. Колхоз, совхозууд мастерской, гараж болон бусад томо томо барилгануудые шэнээр бодхоохоор хараална.

Оньhожоруулагдамал шэнэ байрануудые болзор соонь ашаглалгада тушаахын тула Кабанскын ПМК-гай Түнхэнэй участогай ажалые ойрын үедэ hайжаруулха хэрэгтэ «Бурятсельхозмонтаж» трестын хүтэлбэрилэгшэд hаналаа табиха зэргэтэй.

Тус участогаи хүдэлмэриин шанар бирагүй гэжэ дээрэ хэлээ hэм. Шэнээр бодхоогдоhон барилгануудта тодхохо оньhон түхеэрэлгэнүүдые табиха хүдэлмэридэ мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд олоор дутаалдана. Тиимэhээ ажахынууд малай байрада оньhон түхеэрэлгэнүүдые тодхохо хүдэлмэридэ ерүүл зониие табижа, хүдэлтэхэ баатай болоно. Энэ шухала хүдэлмэри алишье талааraa дутагдалтай гээшэ ааб даа.

Малай фермэнүүдтэ тодхогдоhон оньhон түхеэрэлгэнүүдые заhабарилха хүдэлмэриие аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй хүдэлмэришэд бүтээдэг юм. Барилга-хабсаргалтын хүдэлмэриие аймагай «Сельхозтехникын» нэгэдэлдэ даалгабал, алишье талааraa hайн байха hэн гээд hанагдана.

В. ТАХАНОВ,
Түнхэнэй аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

ЗАЛУУШУУЛАЙ УУЛЗАЛГА

Комсомолой городской комитедэй үүсхэлээр манай Улаан-Үдэдэ hурахаяа ерэhэн вьетнам студентнэртэй уулзалга hаяхан болобо. Партиин горкомой зал соо хотымнай институдууд ба техникумүүдэй студентнэр холоhоо ерэhэн ханинартаяа уулзахаяа олоороо сугларанхай.

Вьетнам арад... Эрхэ сүлөөтэй, зол жаргалтай болохын түлөө Америкын империализмтай хэды шэнээн тэмсээ гээшэб! Мүнөө социализмын үргэн харгыда гараhан нэгэдэмэл Вьетнамай үүлэгүй сэлмэг огторгойдо жаргалай наран толорно.

Түрэл хотымнай студентнэр хүл дээрээ бодожо, набтархан аад, хүдэр бэетэй вьетнам хүбүүдые нэрьемэ альга ташалгаар угтаба. Буриад орондомнай ургадаг сэсэгүүдые залуухан басагад хүндын тэмдэг болгон айлшадтаа бариба. Хүхюун зугаа, баяртай энеэдэн, хани халуун миhэрээн таhарнагүй.

Хоёр оронoй залуушуулай уулзалга нээhэн комсомолой горкомой нэгэдэхи секретарь В. Тимашов Улаан-Үдын индустриально - педагогическа техникумдэ hуража эхилhэн вьетнам студентнэрые хани халуунаар амаршалба.

Улаан-Үдын горсоведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо В. Ф. Подлеснов вьетнам студентнэрые амаршалаа. Буряадай АССР-эй хүгжэлтын мүнөөдэрэй алхамууд тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэхэ зуураа, арадайнгаа ажахын hалбари бүхэндэ туйлагдаhан амжалтанууд дээрэ тогтоо. Буряадай республикын ниислэл хотын театрнууд, дээдэ ба дунда hургуулинууд, библиотекэнүүд, соёл культурын бусад зургаанууд тушаа тодорхойгоор хөөрэжэ үгөө.

Вьетнам студент Нго Гонг Чунгда үгэ үгтэбэ. Тэрэ Буряад орондо ерэжэ, мэргэжэл шудалха, эрдэм болбосоролоо дээшэлүүлхэ аргатай болоhондоо нүхэдэйнгөө зүгhөө баярые хүргэнэб гэжэ мэдүүлээ.

— Бидэ түрэл нютагhаа гараhаар гурбан жэл болошобобди. Тиихэдэ вьетнам арад эрхэ сүлөөгэйнгөө түлөө тэмсэhээр байгаа. Илалтада, ерээдүйнгөө зол жаргалда батаар этигэhэн арад найдайнда hандаргагдаhан ажахыгаа бодхоолсохоор мэргэжэлтэй болохыемнай Советскэ Союз эльгээгээ hэн. Бидэ бултадаа Хо Ши Минэй нэрэмжэтэ залуушуулай эмхиин комсомолшууд бди, ехэнхимнай патриодуудай зэргэдэ Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөгэн түлөө тэмсэhэн байна.

Манай Буряадта hурахаяа ерэхэhээ урид вьетнам эдэ залуушуул Алма-Ата хотодо техническэ мэргэжэл олгодог училищи дүүргэhэн байна. Казах оронoй байгаалиин гоё hайхан алим жэмэсээр баян тушаа хөөрэнэ. Нго Гонг Чунг найман жэлэй саада тээ 18-тай ябаа. Тиихэдээ түрэл оронoо американ булимтарагшадhаа хамгаалалсаhан юм. Үдэр hүнигүи ажалладаг hэмди, сүүдхын үсөөхэн саг соо амардаг байгаабди гэжэ хөөрэнэ.

— Дайн гэнгэ үнэхөөрoo аймшагтай юумэн, — гэжэ тэрэ хөөрөөгөө үргэлжэлүүлбэ. — Манай арадта хэды шэнээн зоболон, гашуудал асарaa гээшэб! Вьетнам арад энхэ тайбанай, амгалан байдалай түлөө хододоо оролдодог. Совет-вьетнам хани барисаан мандаг!

Улаан-Үдын 35 мянган студентнэрэй зүгhөө Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай 1-дэхи курсын студент Ю. Акулов вьетнам нүхэдөө амаршалба.

Вьетнам студент Нгуен Ван Мань энэ хани барисаанай уулзалгые үнгэргэгшэдтэ, хабаадагшадта халуун баярые хүргэхэ зуураа, мүнөө Вьетнамаймнай огторгой сэлмэг, арад зомнай шэнэ байдал зохёон байгуулна гэжэ омог баяртайгаар мэдүүлээ.

— Манай Эхэ орондо эрэл хэг басагад, хүбүүд олон. Газар уhыемнай булимтарагшадтай шанга тэмсэл хэхэдээ бидэ Эхэ оронойнгоо түлөө ами наhаяа харлангүй үгэhэн Олег Кошевой, Ульяна Громова ба совет бусад залуушуулhаа жэшээ абан тулалдаабди. Вьетнам айл бүхэндэ Н. Островскиин «Булад яажа хатуужааб» гэhэн ном түрэл хэлэн дээрэ мнай оршуулагданхай байдаг. Социалис Вьетнамда айлшалхадаа, эгээл хүндэтэй айлшаднай болохот гэжэ Нгуен Ван Мань үгэнгоо түгэсхэлдэ хэлээ.

Улаан Үдэ хотын ахамад архитектор П. Г. Зильберман хүндэтэ айлшадаа городойнгоо түхэл шарайн ямараар хубилжа, саашанхи хүгжэлтэ тухай хөөрэжэ үгөө.

Хоёр оронoй залуушуул танилсаhанай тэмдэг болгон дурасхаалта бэлэг болон знаачогуудаа андалдан абалсаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Вьетнам студент Нго Гонг Чунг үгэ хэлэжэ байна.

Д. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

С. БАЖЕНОВЭЙ фото.

ЛОНДОН

Шотландиин коммунистнуудай съезд

ТАСС

Оронoй ажалшадай ашатуhа сахихын түлөө социальна эрилтэнүүдтэ гүрэнэй гаргашануудые саашадань хороохые хараалhан Англиин правительствын экономическа хараа шэглэлые хубилгахын түлөө тэмсэхыень Великобританиин Коммунис партиин Шотландиин округой комитедэй секретарь Джек Эштон провинциин коммунистнуудые уряалба.

КПВ-гэй Шотландиин организациин Глазгодо болоhон ээлжээтэ съезд дээрэ Эштон үгэ хэлэхэдээ, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Б. Н. Пономарев түрүүтэй КПСС-эй делегациин Шотландида ерээд байhые амаршалhан байна. Англиин ба Советскэ Союзай арадуудай хоорондохи хани барисаае саашадань бэхижүүлхын түлөө Шотландиин коммунистнууд тэмсэнэ гэжэ тэрэ хэлэбэ.

ТЕЛЕФОН · ТЕЛЕГРАФ · РАДИО
ХИЛЫН СААНАhАА

ПРАГА

ҮНЭН ЗҮРХЭНЭЙ, АХА ДҮҮ ЁhОНОЙ УУЛЗАЛГА

ТАСС

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэ Чехословакиин үндэр дээдын хайра шагналнуудые ноябриин 2-то барюулалга хадаа фашис булимтарагшадhаа манай оронoй сүлөөлэлгэдэ, аха дүүгэй интернациональна харилсаа холбооe, СССР-эй ба ЧССР-эй арадуудай, Коммунис партинуудай хоорондохи али бүхы харилсаае гүнзэгырүүлгэдэ, бата эб найрамдал хангахын түлөө тэмсэлдэ, социалис оронуудай хани нэгэдэл бэхижүүлгэдэ совет хүтэлбэрилэгшын элитэ ехэ габьяатай байhыень үндэрөөр сэгнэhэн ушар болоно гэжэ Чехословакиин «Руде право» газетэ бэшэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй Президент Г. Гусагтай уулзаhан тухай, социалис Чехословакиин үндэр дээдын хайра шагналнуудые Л. И. Брежневтэ барюулhан тухай мэдээсэлнүүдые Чехословакиин түбэй ба областьнуудай бүхы газетэнүүд толилбо.

КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй Президент Г. Гусагай хани ёhоной албанай хэрэгээр СССР-тэ ошожо, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневтэй Москвада уулзалгань Советскэ Союзай ба Чехословакиин хоорондохи хани барисаае, али бүхы харилсаа холбооe хүгжөөлгэдэ шэнэ шата болохо байна гээд Братиславын «Правда» газетэ бэшэнэ.

НЬЮ-ЙОРК

МҮНӨӨ ҮЕЫН ШУХАЛА АСУУДАЛ ООН-до ЗҮБШЭГДЭНЭ

ТАСС

Зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые болюулха, буу зэбсэгүүдые хороохо тухай шухала асуудалнуудые ООН-ой Генеральна Ассамблейн нэгэдэхи комитедтэ зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлhээр. ООН-ой Генеральна Ассамблейн мүнөө боложо байhан XXXI сесси дээрэ табигдаhан совет шэнэ үүсхэлнүүд үндэр сэгнэлтэдэ хүртэнэ.

Уласхоорондын харилсаануудта хүсэ хэрэглэхэгүй тухай бүхэдэлхэйн договор баталха тухай СССР-эй дурадхалhаа гадна, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые болюулха, буу зэбсэгүүдые хуряаха асуудалнуудаар Советскэ Союзай меморандум «уласхоорондын аюулгүй байдал, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряаха, арадуудай хоорондохи хани харилсаа, үгэеэ ойлголсолгые саашадань хүгжөөхэ» хэрэгтэ дэлхэйн олониитын үмэнэ шэнэ хараа түсэбүүдые нээнэ гээд ЧССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо М. Вейвода мэдүүлээ.

Маврикиhаа ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэгшэ Р. К. Рэмфул ядерна буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые болюулха, ядерна зэбсэг хэрэгсэлнүүдые усадхан үгы хэхэ шухала гэбэ.

Филиппинын гадаадын хэрэгүүдэй министр К. Ромуло, буу зэбсэгүүдые хуряаха талаар бүхэдэлхэйн конференцидэ бэлдэдэг ООН-ой тусхай комитедэй түрүүлэгшэ Ф. Ховейда (Иран) үгэ хэлэхэдээ, ядерна буу зэбсэг бүтээн гаргалга болюулха хэрэгые дэмжэхэ шухала гэжэ мэдүүлээ.

ВАШИНГТОН

УРДЫНГАА БАЙДАЛДА ҮЛЭБЭ

ТАСС

США-да президентын hунгалтын үнгэргэгдэхэтэй хамта, сенадай гурбанай нэгэ хуби, конгрессэй түлөөлэгшэдэй палатын бүхы бүридэл шэнээр hунгагдаа. Даб дээрэ абтаhан дүнгүүдэй ёhoop, буржуазна хоёр ехэ партиин — демократическа ба республиканска — хүсэнүүдэй тэнсүүри оронoй хуули гаргадаг дээдын зургаанда хубилбагүй. Сенадта демократуудай республиканецуудhаа булюу байдалтай — 61:38. Юрэнхыдөө демократуудтай хамта дуугаа үгэдэг бэеэ даагаhан ори танса сенатор шэнээр hунгагдаа. Даб дээрэ абтаhан мэдээнүүдэй ёhoop, түлөөлэгшэдэй палатада демократууд мүн лэ булюу байдалтай — 290:145.

hүүлэй найман жэлэй турша соо хоёр партиин хоорондо шанга хёмороон болоhон байна. Демократуудаар хинагдаhан конгресстэй республиканска правительствын засаг бариха үедэ США-да хэдэ хэдэн шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ тойбо татагдаhан байгаа гээд Сагаан байшан батална. Зарим шэнжэлэгшэдэй hанамжын ёhoop, шэнэ президент — демократ Дж. Картерай январь hараhаа хойшо засагаа зонхилжо эхилхэдэнь, энэ хёмороо зүришэлдөөн hуларха байна.

США-гай политическэ элитэ мэдээжэ ажал ябуулагшад, тодорхойлон хэлэхэдэ, Э. Кеннеди, Г. Хэмфри, Э. Маски, У. Проксмайр сенадта үлэhэн байна. Гэхэтэй хамта, шэнэ хүнүүд сенадта нэмээ.

М. Мэнсфилд, Х. Скотт, К. Альберт, С. Саймингтон гэгшэдэй тушаалhaa буухынгаа дашарамдуулан, эдэнэй hуурида орохын түлөө шанга тэмсэл hаяар конгресстэ эхилхээр хүлеэгдэнэ.

БУДАПЕШТ

ОКТЯБРИИН ЛЕНИНСКЭ СУРТАЛ hУРГААЛНУУД

ТАСС

Агууехэ Октябриин социалис революци хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ үе нээгээ, арадай хэрэгэй түлөө, ажалшадай эрхэнүүдэй түлөө, социальна сүлөөрэлгын түлөө илалта түгэс тэмсэлэй толотомо үльгэр жэшээ бүхы дэлхэйдэ харуулаа гэжэ Венгриин «Партэлет» журнал Агууехэ Октябриин 59 жэлэй ойдо зорюулагдаhан статья соогоо бэшэнэ. Национальна ба уласхоорондын ашатуhа болон зорилгонуудай нэгэдэл, социалис хубилалтануудай түлөө тэмсэлэй юрэнхы хуули ёhонуудые тодорхой байдалда зохёохыгоор хэрэглэлгэ социалис революци бүхэнэй амжалтада нүлөөлдэг байна гэжэ КПСС-эй дүй дуршэл элирхэйлэн харуулна. Манай партиин — Венгриин коммунистнуудай партиин дүн дүршэлөөр энэ гурим батадхагдана.

Үнгэрhэн 59 жэл соо Совет гүрэн дэлхэйн политическэ, экономическа ба сэрэгэй түрүү ехэ орон болоо гэжэ журнал тэмдэглэнэ. КПСС-эй түүхэтэ XXV съезд коммунис байгуулалтын хүгжэлтын үндэhэ баримтатай, үргэн ехэ, зоригжуулхы шэнэ программа абаhан байна. Олон үндэhэ яhатаннаа бүридэдэг Советскэ Союз Октябриин суртал hургаалнуудые бэелүүлэн, Ленинэй туг доро хэлбэришэгүйгөөр урагшаа дабшана.

БЕЙРУТ

ХАРХИС ХҮСЭНҮҮДЭЙ ХАРАТА ЯБУУЛГАНУУД

ТАСС

Буудалдаа зогсоожо, Ливандахи байдалые гуримшуулха талаар бэелүүлэгдэхэ ябуулгануудай түсэбые Араб оронуудай хоорондын аюулгүйе сахиха хүсэнүүдэй командалагша генерал Гонейм Ливанай президент И. Саркиста табиhан байгаа. Президент И. Саркис энэ түсэбыень hайшааба.

Араб оронуудай хоорондын хүсэнүүд hаяын үдэрнүүдтэ нэмэжэ ерэхэ юм гээд «Аль-Мухаррир» газетэ мэдээсэнэ.

Ливанай түрүү үзэлтэй социалис партиин түрүүлэгшэ К. Джумблат президент И. Саркисан түлөөлэгшэтэй уулзажа, аюулгүйе сахиха Араб оронуудай хоорондын хүсэнүүдые хаагуур табиха тухай, эдэнэй зорилгонууд тухай, мүн Ливанай президент ба национально патриотическа хүсэнүүдэй хоорондохи харилсаан тухай асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ.

Генерал Гонейм Палестинын эсэргүүсэлтын хүдэлөөнэй (ПДС) хүтэлбэрилэгшэдтэй «Эбэй түсэб» зүбшэн хэлсэбэ.

Энэ үедэ хархис хүсэнүүд харата ябуулгануудаа үргэлжэлүүлжэ байhaap.

ЛИССАБОН

ПОРТУГАЛИИН СОЦИАЛИСТНУУДАЙ СЪЕЗД

ТАСС

Португалиин социалис партиин II съезд хүдэлмэреэ дүүргэбэ. Тэрэнэй удха нэн түрүүн юугээр тодорхойлогдоноб гэхэдэ, энэнь хадаа фашизмын унагаагдаhанай hүүлээр Португалиин конституционно түрүүшын правительство эмхидхэhэн хүтэлбэрилхы партиин съезд болоhон байгаа. 55 оронoй, Баруун Европын социал демократическа бүхы партинуудай делегацинууд, мүн Португалиин, Италиин, Франциин, Испаниин ба бусад хэдэ хэдэн оронуудай Компартинуудай түлөөлэгшэд съезддэ хабаадаhан байгаа.

М. Соарешай хэлэн тоосоото элидхэл экономическа ба социальна асуудалнуудаар тодорхой программа табяагүй гэжэ хэблэл тэмдэглэнэ. Гадаадын политика тухай бүлэгынь юрэнхы шэнжэтэй байба. Орон доторхи экономическа байдалаар hанаата боложо байhан тухайдаа элидхэлшэ мэдүүлээ. Гэбэшье демократида эсэргүү ябуулгануудые хэдэг хархис хүсэнүүдэй харата мүухай ябуулганууд тухай М. Соареш халирхайгаар хэлээгүй байна. Тиихэдээ тэрэ Компартида, профцентр-интерсиндикалда зүрюу харша үгэнүүдые дурдаа.

Тоосоото элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадахадаа, хархис хүсэнүүдтэ эсэргүү тэмсэлээ эдэбхижүүлхэ шухала гэжэ делегадууд олонхид тэмдэглэбэ.

ХЭДЭХЭН ҮГЭӨР

ЖЕНЕВЭ. Анголын Арадай Республика электро-холбооной уласхоорондын эмхиин 152-дохи гэшүүн болоо.

БАГДАД. 1977 ондо Иракай Республикада тарияашадай дунда үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал усадхалгын 850 шэнэ түб нээгдэхэ.

ЛУСАКА. Бэеэ даахан хүгжэлтын 12 жэл соо политическэ, социальна асуудалнуудаар Замбиин арад гайхамшаг амжалтануудые туйлаа гээд Замбиин президент К. Каунда, национальна hайндэрэй дашарамдуулан, радиогоор үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.

КАБУЛ. Химическэ утэгжүүлгэнүүдые үргэнөөр хэрэглэн, хүдөө ажахын ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлгэдэ Афганистанай тариашад гол анхаралаа хандуулна. Афганистанай энэ жэлэй зургаа hарын туршада 1 мянга гаран химическэ утэгжүүлгэ гансал Кундуз провинцида тариашадай дундa хубаарилагдажа үгтөө.

ТЭМСЭЛЭЙ ДУУНУУД

Анголые сүлөөлхын түлөө арадай хүдэлөөнэй (МПЛА) Түрүүлэгшэ, Анголын Арадай Республикын Президент нүхэр **Антонио Агостиньо Нето** партийно-гүрэнэй делегацие толгойлжо, Советскэ Союзай засаг түрын урилгаар манай орондо айлшаар ерээд ошоо һэн.

Африка түбиин арадай-сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй элитэ ехэ ажал ябуулагша, манай совет арадай үнэн сэхэ хани Антонио Агостиньо Нето гансашье өөрынгөө нютагта бэшэ, мүн хилын саагуур мэдээжэ болоһон уран шүлэгшэ юм. Эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлдэ уряалһан согтой залитай шүлэг, дуунуудайнь түлөө тэрээндэ «Лотос» гэдэг уласхоорондын уран зохеолой шагнал олгогдоо һэн.

— Манай арадай ажабайдалтай дэлхэйн хүн зониие танилсуулхын тула, колониальна дарлалтада эсэргүү тэмсэгшэдтэй үгээ ойлголсожо, тэдэнэй зүгһөө саг дарыдань аха дүүгэй туһаламжа абахын тула би ханинартаяа хамта уран шүлэглэлые зэбсэг болгон хэрэглэхэ гэжэ шиидээ һэм, — гэжэ нүхэр Антонио Агостиньо Нето уран зохёолойнгоо зорилго тухай бэшээ бэлэй.

Мүнөө энэ поэдэй хэдэн шүлэгүүдые уншагшадайнгаа анхаралда дурадхахамнай Ород оршуулга дээрэһээ поэт **Чимит-Рэгзэн Намжилов** буряадшалба.

УРАГШАА ДАБШАЯ!

Ургажа, надхажа байһан модые
Унатарнь сабшаашад тухай,
Уруу дуруу, эсэшэһэн уладай
Улаан нюргые шабхадаашад тухай —

Дуугай үнгэрэнгүйгөөр,
Дугташан, дэбхэрэн,
Дураа гутангяар ороё!

Доромжолжо, дарлажа, нэтэржэ байгшадай
Доронь орожо байхагүй хадаа,
Долоон хараалыень аниргүй шагнаад,
Доһолжо, шэшэржэ һуухагүй хадаа —

Дуугай үнгэрэнгүйгөөр,
Дугташан, дэбхэрэн,
Дураа гутангяар ороё!

Үүрэй толоной үзэсхэлэн һайханаар
Үргэн нютагаарнай гинхын түлөө,
Үер ехээр хүлпөө дуһалуулжа,
Үрэжэлтэ газараа хахалхын түлөө —

Урмаа хухарангүйгөөр
Урагшаа дабшая,
Улад зон бултадаа!

ЭЖЫДЭЭ

Энхэргэн эжымни!
Энэ наһандаа
Эдлэһэн жэлнүүдшни
Эреэлэн харагдаһан
Эрьеын шулуудтал,
Эжэл адлинууд,
Эльбэхэдэ сэбдэг.
Тэмтэрһэн шамайе
Тэнгэриһээ абарал
Тэсэжэ хүлеэхыеш.
Тэдэнэр һургадаг һэн.
Эрлигэй ээдэй
Эльбэ жадхадань
Эрэлхэг хүбүүдшни
Этигэхөеэ болёол.
Зоболон cooһoo
Зорнгжол оложо,
Хашалан соогоо
Хараа орожо,
Нангин тэмсэлдэ
Найдан жагсаалди.
Эртэ урдынгаа
Элинсэг хулинсагай
Үлгы болоһон
Үлгэн дайдаар
Гэшхэхээ айжа
Гэдэргээ харахаяа
Хэнэйш мэдэхээр
Хэтэдээ болёолди.
Энхэргэн эжымни!
Энхэ мүнхэдөө
Эдлэхэ жаргалай
Эхнининь табигдаа.
Аглаг һайхан
Ангола нютагаа
Арюун сэхэ
Аласай замаар
Хүбүүдшни мүнөө
Хүтэлжэ шадахал!

ТАНГАРИГ

Улаан дүлөөр орьёлпон
Урданай нэлэнхы ой тухайгаа,
Узууран һүхөөр сабшуулан,
Унажа шархатаһан модод тухайгаа
Уран шүлэгөөрөө удхалжа,
Уйлангүйгөөр сэхэ руунь хэлэе!
Харата хорон ташуураар
Хабдар гүбдэр болгуулһан тухайгаа,
Хатуугаар шүдөө зуужа,
Хайшан гэжэ тэсэлдэһэн тухайгаа
Халуун зүрхөөрөө гэршэлжэ,
Хани нүхэдтөө хэлэжэ үгэе!
Мүшэтэ огторгой дороо
Мүнөөнэй байдал зохёохо тухайгаа,
Мүлхижэ ябаһан үхибүүдтээ
Мүнхэ жаргал олгохо тухайгаа.
Мүр мүрөө нииилүүлжэ,
Мухэшэгүй шангаар дабтаад абая!
Шэнэ байшангай һуурие
Шэбхэ, шоройһоонь сэбэрлэхэ тухайгаа,
Шэрхи даамайгаар зүдхэжэ,
Шэн зоригтойгоор ажаллаха тухайгаа
Ши, би гэнгүйгөөр
Шэрүүн дуугаар хамта хэлэе!
Дайнай шуһата зэбсэгые
Даража саашань зайлуулха тухайгаа,
Дарлалтын нүгэлтэ гэнжые
Дайда нютагһаа холодуулха тухайгаа
Дабхар хүсэеэ зангидажа,
Дахин дахин тангаргаа үгэе!

ТОЛИ

Публицистикэ

МАНАЙ ҺАЙНДЭРНҮҮД

КАЛЕНДАРИИН улаан хуудаһан... Һайндэр... Түүхэдэ ороһон үйлэ ушар, баярые тэмдэглэһэн үдэрнүүд. Һайндэрнүүд. баяраар халиһан, согтой хүхюун үдэрнүүд манай үргэн дэлгэр Совет ороидомнай яаһан олон бэ! Эдэ бүгэдэ арад зоной тэмдэглэн баясадаг, бүхэли жэлэйнгээ баатар ажал хүдэлмэриин дүнгүүдые согсолон гаргажа, парти, правительстводаа үнэн сэхэ байһанаа, коммунизм байгуулгын хэрэгтэ нангин хубитаяа оруулжа байһанаа шалган үзэдэг манай һайндэрнүүд.

...Наһатай болоһон нэгэ хүнэй хөөрөөе би элихэн па нанаб.

— Мүнөөнэй залуушуул ямаршье жаргалтай зон гээшэб даа! Юрэдөө түхэреэн жэл соогоо хэды олон баярта үдэрнүүдые тэмдэглэнэб! Урдань, Октябриин хубисхалай болоодүй байхада, ямар пайндэр болодог юм һэм? Һананагүйб. Зунай сагта обоо тайлганда ошодог һаабзабди. Тэрэмнайш ямар һайндэр гээшэб? Намшуу тулюур амитан олоной хүлдэ гэшхүүлшэн алдаад, баяд, ноёдой бардам мундуу хүбүүдтэ дайруулаад, мухариса түлхюулээд бусадаг һааб даа. Хилээмэндэ садаһанаа һанахадам, тон үсөөн агша. Сагаалганайл болоходо, харлюу хилээмэнэй хүхаладаһанда хүртэгшэ бэлэйб. Үгышье һаа үмсынгөө үбһэ сабшахаяа гарахадаа, хони гаргадаг, хуушан тугал туулмаг cooһoo боро гурил удхан абажа, галай үнэһэндэ талха буладаг һэмди. Үнэһыень хүсэд арилгаагүй халуун булашые эдижэ байхадаа, иимэ амтатай эдеэ хоолоор ходо хүндэлүүлдэг һаа, ямар жаргал һааб гэжэ һанадаг һэм. Үгы, намайе буруу бү ойлгогты. Садатараа эдеэшые, амаараа гаратар уугаашые һайндэр гэнэгүйб. Юрэдөө урданай сагта һайндэр гээшые мэдэхэгүй байһан зомди. Таанад, залуушуул, ойлгожо ябагты! Энээхэн Октябриин хубисхалай болоогүй һаа, таанадшье ингэжэ хүхинэжэ, хүхижэ ябахагүй бэлэйт, — гээд тэрэ үбгэн хургаа ёдогонуулан хөөрөөшэнь минии һанаанда ходо ороод орхидог.

Манай һайндэрнүүд. Агуу Октябриин хубисхалһаа эхитэй һайндэрнүүд. Эгээл тиимэ хэдээ жэл бүхэндэ, Ноябриин долоондо тэмдэглэдэг Ехэ үдэрнай бүгэдэ һайндэрнүүдэй аха, эсэгэ, агуу баярнай болохол еһоороо болоно.

Манай Октябриин революци оройдоол 59-тэй болоожо байна. Һанаад үзэе. 200 жэлэй саада тээ Америкын Холбоото Штадууд бэеэ даанхай байдалтай болоо һэн. Эрхэ сүлөө, адли тэгшэ эрхэ, аха дүүгэй хани барисаан тиихэдэ мандаба гэжэ хэлсээ. Теэд мүнөө... США-гай газар дээрэ эрхэ сүлөө, адли тэгшэ эрхэ, аха дүүгэй хани барисаан үгы. Хоёр зуун жэлэй туршада тэдэ байгаагүй. Хара арһатан негрнүүдые хүшан дарладаг, президентнүүдээ буудажа алаһаг. бүхы баялиг, алта мүнгыень тон үсөөхэн хүнүүдэй гартаа барижа байдаг ороной ажалшадта һайндэр, баяр жаргалтай үдэрнүүд үгы һэмнай. Үгы даа, үгы.

Эрхэ сүлөө, адли тэгшэ эрхэ, аха дүүгэй хани барисаа соносхон юрөөлэн Франциин агууехэ революциин болоһоор 187 жэл болоо. Теэд мүнөө юу харанабибди? Франциин ажалшан арад сэлмэг нара үшөө хараадүи, капиталис шунахайшуулда хүлһэ шуһаяа һоруулһан зандаа.

Харин манай революци оройдоол 59-тэй болобошье, хүниие хүнэй дарлан мүлжэхэ, үндэһэ яһанай илгаа гаргаха хэрэгые үгы болгон усадхаа. Эгээл тиимэһээ намарай һайхан сагта тэмдэглэгдэдэг Октябриимнай һайндэр хадаа нангинһаа нангин, хирэ тооһо халдашагүй, арюунһаа арюун үдэрнай болоно бшуу.

Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ эгсэ эрьелтэ хэһэн Октябриин туг мүнөөдэр дэлхэй дээрэ намилзан хиидэнэ.

Манай һайндэрнүүд. Совет ороной бүхы мэргэжэлтэд өөһэдынгөө һайндэрнүүдые жэл бүхэндэ тэмдэглэнэ Тоолоодшье гү, али һанаадшье үзэе.

Барилгашанай, шахтёрой, багшын, милициин, загаһашанай үдэрнүүд. Худалдаа наймаанай, хүдөө ажахын, ой модоной, хүнгэн промышленностиин, мүн бусад хүдэлмэрилэгшэдэй һайндэрнүүд. Мэнэ һаяхан октябрь һара соо нэгэ һайндэрые тэмдэглэбэбди. Энэмнай манай Эхэ ороной ажалшадай олон миллион түлөөлэгшэдэй отряд — автомобильна транспортын хүдэлмэрилэгшэдэй һайндэр болоно.

Агуу Совет оронноймнай ниислэл хото Москвагай Улаан талмай. Одоол түүхэтэ үдэрнүүдтэй, алта мүнгөөр магтуулан бэшүүлһэн һайндэрнүүдтэй нягта холбоотой Улаан талмай..

Октябриин революциин нэгэхэн наһатай болоһые сэргэй, баярай жагсаал эндэ болохо, залуухан республикын түрүүшын һайндэр энэ талмай дээрэ наираа һэн. Түрүүшын табан жэлнүүдэй баатарнуудые, Хойто полюс дээгүүр Америкэ ниидэжэ ошоһон «Челюскин» пароходойхидые абарһан эрэлхэг лётчигуудые угтаһан Улаан талмай. 1941 оной шэрүүн намар баатар сэрэгшэдээ байлдаанда үдэшэһэн, һүүлдэнь дүрбэн жэл болоод, агуу Илалтын аржагар тодо, салюдай одо мүшэдөөр бадарһан гайхамшагта талмай.

Улаан талмай...
Ленинэй ула шамай
Урматай хүнгэноор
гэшхэн гараһан
домогтой.
Тэндэһээ хойшо һубаряал
олон
Октябрь болон Май —
Тэмсэлээр илажа
энэ болоолди омогтой!
Холые хараалан,
нангин хэрэгтэ
бэлдэхэдээ,
Нарата манай
Совет гүрэнэй
эрхэтэн
Алишье зүгһөө
Улаан талмай —
эхэдэз
Аалихан зогсохоо
ерэнэл.
сэбэр зүрхэтэн... —

гэжэ поэт Николай Дамдинов тон зүбөөр бэшээ һэн.

Календариин хуудһануудта тэмдэглэгдэдэг һайндэрнүүдһээ гадна, юрэл эмхидхэгдэдэг үдэрнүүд ямар олон гээшэб! Хонишоной, һаалишанай, механизаторай үдэрнүүд хүдөө нютагуудта жэл бүхэндэ тэмдэглэгдэнэ. Энэмнай хадаа ажалай түхэреэн жэлэй дүнгүүдые согсолон гаргаһан, түрүү хүнүүдэймнай дүй дүршэлөө, онол аргануудаа андалдаһан, урматай зохидоор хөөрэлдэһэн, Эхэ орондоо элбэг дэлбэг таряа, һү, мяха, үндэгэ, овощ үгэжэ байһан нүхэдөө үнэн зүрхэ сэдьхэлһээ хүндэлэн ямбалһан һайндэрнүүд болоно бшуу. Энэмнай хадаа манай Эхэ орон дотор ямаршье мэргэжэлэй хүндэтэн, эрхэтэн бүхэнэй үнэн сэхэ ажалай үндэрөөр сэгнэгдэдэг байһанай эли тодо гэршэ бшуу.

Һайндэрөө яажа тэмдэглэнэбди?! Хатуу шэрүүн тэмсэл соогуур, манай эсэгэнэр, аханарай улаан шуһаар олдоһон нангин энэ һайндэрнүүд баяртай һайхан үдэрнүүднай болохо, нарин нягтаар, жабхалантай дорюунаар тэмдэглэгдэхэ ёһотой болоно. Архиин сэнхир манан соо гү, али үргэһэ нойрой уняар соо эдэ үдэрнүүд үнгэрхэ ёһогүй. Эдэ һайндэрнүүд хадаа зол жаргалтай ажалай огсом эршые, социалис мүрысөөнэй дэлисые, амжалта, илалтануудай баярые мэдэрһэн, тэдэнээр омогорхоһон, үшөө ехэ хэрэгүүдтэ бидэнэй зоригжоһон үдэрнүүд болохо ёһотой бэшэ аал?

Манай зол жаргалта ажабайдал, тэнюун амгалан ажа һуудал шэнэ ё[...] нуудые — баярт[...] дые бии болгоо. З[...] хүбүүд, басагадые [...] рищэн ангиин т[...] болгон абадаг, тэд[...] порт барюулдаг, Совет Армиин зэ[...] шэдэг, һая түрэһэн [...] ЗАГС-да оруул[...] айлнуудта үреэл [...] хэ мэтын ямар [...] ёһололнууд бии [...] ёһо заншалнууд [...] циалис ажаһууда[...] нэй коммунис [...] һоо сэхэ эхитэн [...] най, арад зоной [...] заншалнуудые ор[...] ёһотойбди гэжэ [...] хэлэнэгүйб. Зүгөөр [...] заншалнууд шэнэ [...] мүнөө үеын эрил[...] мэ зэргэтэй байха [...]

Манай һайндэрн[...] баярта үдэрнүүдые, юундэ зорюулагда[...] нэй удха шана[...] ойлгожо тэмдэгл[...] мнай совет хүнэй [...] гэ уялга болоно.

...Октябриин туг [...] дэлхэйн манлай д[...] зан хиидэнэ. Табин [...] лэй саада тээ үбгэ[...] эсэгэнэрэй, баатар [...] улаан шуһаараа да[...] һан зол жаргал, [...] хадаа манай һайнд[...] мүндэлүүлһэн нанг[...] болоно бэшэ аал? [...] рэгүүднай, бүхы [...] илалтануунай, на[...] хан энэ үдэрнай О[...] эхитэй.

Мандаг лэ манай [...] нүүд!

Георгий ДАША[...]

БУРЯАД „ОРОН-76“

Намар Байгалай эрьедэ.

П. ЯХНОВЕЦКИИН фото.

Түрүүшын саһанай һүүлээр.

Э. БРЮХАНЕНКЫН фото.

БУРЯАД ОРОНОЙ ШЭНЖЭ ША[...]

Уран зурагай музейдэ энэ үдэрнүүдтэ хүнүүд олон. Үргэн талатай, үндэр уулатай Буряад орон, зурагууд дээрэ буулгагдахадаа, сэарһанан хэмжээгээр агшажа, Саянһаа Витим хүрэтэрөө энээхэн залнууд соо багтанхай.

Үһан шэрээр зураһан 180 зурагууд дээрэ, үнэхөөрэешье, республикын ажабайдал, мантан томо барилганууд, ажалай түрүүшүүл, үзэсхэлэн һайхан байгаали харуулагдана. Зурагуудай авторнууд Союзна республиканuудһаа болон РСФСР-эй түб городуудһаа манай хизаарта ерэжэ, 40 хоногой туршада энэ зурагуудые бүтээһэн байна.

Энэмнай уран зураашадай бодото лаборатори шэнги. Юуб гэхэдэ, тэдэнэрэй бүтээлнүүд ехэнхидээ саг зуурын ажаглалтануудай, ерээдүй зурагуудайнь эскиз. Онол арга, темэ бэдэрһэн мүрнүүд зурагууд дээрэһээнь тухайлагдана.

Эндэ дурадхагдаһан зурагууд бэлиг шадабаряараа, удха шанараараа тэгшэ сэгнэлтэдэ хүртэхөөр адли бэшэ. Хэрбээ олонхи зураашад үһан шэрэдэ (эгээн хүшэр зурагта) дүй дүршэлтэйгөө гэршэлбэшье, зарнманиинь удхааараа ахир, гүнзэгы бодолгүй эскизүүдые дурадхаһаниинь халагламаар. Зүгөөр тиимэ зурагууд үсөөн. Жэшээ баримталхада, зураашa В. Абрамян (Ереван) «Гансаараа» гэһэн зурагтаа гунигтай мэдэрэл харуулха гэжэ оролдоходоо, юундэшьеб угаа яларма-толорхо «хүхюун» шэрэ будагуудые хэрэглэһэн байна. Хүнэй шарай тэрэ будагууд соо «шэнгэжэ», даб гээд обёорогдоношьегүй. Харин «Балерина» гэһэн зурагайнь удха шэрэ будагтайгаа яһала тааpaһан.

Зурааша В. Емельянов (Ленинград) ехэтэ наринаар хүдэлдэг заншалтай. Манай эндэхи байгаалида сэдьхэлээрээ дурлаад, тэрэ мэдэрэлээ харуулжа шадаа. «Бороотой үдэр» гэһэн зураг. Байгаали аали, хон-жэн болoжо, дуһалнуудай шэбирһабир гэхые шагнаархаһан шэнги. Тосхоной нэгэ үйлсэдэ шалбааг, эзэгүй нохой. Ондоо юуншьегүй. Юрын байдал гэбэшье, хүнэй сэдьлые ямар нэгэн нюуса мэдэрэлээр түрэл байгаалитай нүхэсүүлнэ. Харин В. Санжаров (Черновцы) оршон байгаалиие хүхюун нюдөөр хаража, сэлмэг үнгэтэ будагуудаар зураглана. Илангаяа намарай байгаали хурса тодо шэрэ будагтай ха юм. Энэ шэнжэ тэрэнэй зурагуудта һайнаар харуулагдаа.

Зурааша В. Дмитриенко (Воронеж) үһан шэрэ хэрэглэхэдээ, зорюута тоһон шэрэнүүдэй маяг дууряана. Ямаршье онол арга зураашын дуран ааб даа. Гэбэшье, зурагай техникэдэ үлүүсэ анхаралаа хандуулһан В. Дмитриенкын бүтээлнүүд удхааараа үгытэйшэг, загаһа үсхэлгын ажал зураглаһан [...] дынь иимэ дутагда[...]

Тиихэдэ Л. [...] (Фрунзе) зурагай [...] анхаралаа зорюута [...] гүйшье һаа, хари[...] удхатай зураг бүт[...] оролдоно. «Байг[...] дар», «Намар» гэһ[...] жуудыень уран һа[...] ратайшуул сэгнэхэ [...]

Үнгэ будагай ар[...] жые үргэн болго[...] эрмэлзэлые Р. [...] (Ташкент) зурагууд[...] нобди. Заримдаа [...] жогүйгөөр шэрэнүү[...] рүүлнэ. «Сэлэнги[...] нат» гэһэн зураг[...] нюдэндэ эреэлжэ [...] Зүгөөр Р. Халило[...] бусад зурагуудтань [...] харагдана. «Бур[...] гэжэ эскиз олондо [...] даа.

Выставкэдэ ер[...] М. Осе (Ригэ), Т. [...] (Тбилиси) гэгшэдэ[...] дай урда удаан з[...] Гелашвилиин зура[...] ряад басаган» энэ [...] най амжалта боло[...] адли түхэлтэйгөөр [...] гэжэ оролдоогүй, [...] хэл бодолысонь шэ[...] һэн хүсэлэнтэйгөө[...] рагтаа хандаһан б[...]

Маяг хэлбэрэе[...] ондоо онол аргата[...] шадабаряараа адли [...] га боломжотой эд[...] раашад Буряад ор[...] тын суглуулмал по[...] гуулжа шадаа [...] хээр.

Л. ХЛЕБНИ[...]

Ц. Сам[...]
нэрэмжэтэ [...]
хүдэлмэри[...]

АРАДАЙ АМАН ҮГЫН АБДАРҺАА

АЛТАН ГЭРЭЛ

Байгал далайн тунгалаг оёорһоо толотоһон гэрэл харажархиһан нэгэ тайшаа угаа ехээр гайхаба. «Далайн оёорто алтан гү, али эрдэни шулуун бии юм байна. Байза, хайшан гээд энэ баялигые гартаа оруулхамни ааб!» Албата зоноо дуудажа, тэрэ баялигые абажа үгэхыень захирба. Теэд улад зон оролдобошье, дэмы... Яаха гээшэбибди гэжэ һанаата болохо үедэнь, нэгэниинь хэлэбэ: «Толгойто сэсэнһээ зүбшөөл эрие, нүхэд!»

Толгойто сэсэн һахалаа эльбэн, уйтан нюдэнүүдээрээ мэхэтэйгээр миһэлзэн, ингэжэ харюусаба: «Далайн оёорто ямаршье алтан үгы юм. Харин далайн эрьедэхи эгээн үндэр хабсагайн оройдо алтан толи толотон байдаг. Тэрэнэй гэрэл наранай элшые далайн оёор руу шэглүүлнэ. Тиимэһээ тунгалаг үһанай оёор туяа сасарна ха юм».

Арад зон Бүхэ-баатарта ошоод: «Таамнай эгээн эрхим ангуушан бэлэйт. Гэнса та бидэндэ туһалжа шадахат. Тэрэ алтан голи асаржа үгыт даа» — гэжэ гуйба.

Эгсэ байсаар дамжажа, Бүхэ-баатар тэрэ толи абаад, буужа ябатараа, шулуунда торолдон, далигүй бүргэд шэнги унашоо бэлэй. Гэбэшье, тэрэ толи арад зондо хүртээ һэн.

Баатарай унаһан газарта бамба сэсэг мүндэлөө юм гэлсэдэг.

Б. ХАЖЕЕВ.

ХАРААСГАЙ ЗҮГЫ ХОЁР

Урда нэгэ сагта, жэгүүртэ амитадай хаан болохо Хан гарууди шубуун Хараасгай Зүгы хоёрые хажуудаа дуудажа ерүүлээд: «Дэлхэй дээрэ ямар амитадай мяхан эгээн амтатай байнаб, мэдээд ерэгты!» гэжэ эльгээбэ ха.

Хараасгай Зүгы хоёрынь алтан дэлхэйдэ амидардаг тэмээшье, жэжэшье амитан бүхэнэй мяха шуһа амталжа үзөөл. бусажа ябахадаа хөөрэлдэбэд:

— Хоёр хүлтэ хойбондойн мяхан дэлхэй дээрэ эгээн амтатай юм байна, — гэжэ Зүгы хэлэбэ.

— Тиимэ бэшэ даа, хорото могойн мяханһаа амтатай юумэн үгыл, — гээд Хараасгай хасардаба.

Алинайнь мяхан амтатайб гэжэ элирүүлжэ ядахадаа, тэдэ хоёр ехээр арсалдаад, хараасгайнь зүгыһгөө хэлэ ходо татажархиһан юм гэлэй.

Хан гарyудидаа харюусаха хэлэгүй болоһон зүгы гүнгэнэжэл байба.

— Энэш юун гэнэ гээшэб? — гээд, Хан гарууди хараасгайһаа асууба.

— Хорото могойн мяханһаа амтатай мяхан дэлхэй дээрэ үгы юм байна гэлсэжэл ябаа һэмди. Тэрэнээл хэлээ бэзэ даа, — гэжэ Хараасгай Хандаа харюусаба. Тэрэ гэһэнһээ хойшо Хан гарууди могойн мяха эдидэг болоо һэн ха.

Тиигэжэ хүн түрэлтэниие ухэлэй аюулһаа абарһанайнгаа түлөө Хараасгай хүнэй хүндэтэ айлшаниинь болоожо, хоймор таладань хоноолго байраяа түхеэрһэн юм гэлэй.

Б-М. ДЫШИНОВЭЙ суглуулбариһаа.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.30 — «Инаг дуран үлэхэл даа» — фильм-концерт. 10.25 — «Земные и небесные приключения» — уран һайханай фильм. 11.30 — Хоккей. «Крылья Советов» — «Спартак». 12.50 — «Ан амитадай аймаг». 13.50 — Забһарлалга. 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «Манай һайндэр» — үхибүүдэй концерт. 14.25 — **Агууехэ Октябриин социалис революциин 59 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан. Һайндэрэй концерт** (дабталга). 18.00 «Время». 18.30 — «Танай бэшэгүүдээр» — хүгжэмтэ дамжуулга. 19.00 — Хоккей. ЦСКА — «Динамо» (М): 21.15 — Шэнэ һонин. 21.30 — «Ан амитадай аймаг», 22.30 — «Эхэнэрнүүдтэ инаг дуратайгаар». О. Фельцманай дуунууд. 22.45 — П. И. Чайковский. «Спящая красавица» — Ленинградай гүрэнэй академическэ С. М. Кировэй нэрэмжэтэ оперо ба баледэй театрай зүжэг.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.00 — Үхибүүдтэ — фильм. «В то далекое лето». 20.20 — Концерт.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Агуу Октябриин гэрэл коммунизмын зам гэрэлтүүлнэ» — Агууехэ Октябриин социалистическэ революциин 59 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаан дээрэ нүхэр Ф. Д. Кулаковой хэлэн элидхэл. КПСС-эй обкомдо.

Хоёрдохи хуудаһанда. Буряадай АССР-эй [...] Соведэй Президиум[...] публикын [...] сбор» — Т. Борисо[...] лосов хоёрой хэһэн [...] портаж. Хилын са[...] таһан мэдээсэлнүүд.

Гурбадахи ху[...] Ф. Д. Кулаковой [...] элидхэлэй түгэсхэл.

Дүрбэдэхи ху[...] Нютаг нютагай һо[...] ябрь һарын кино[...]

Редакторай орлогшо М. Н. НИМАЕ[...]

Манай адрес, телефону[...]

Индекс 670000, г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, те[...] **редактора — 2-54-54, приемная — 2-54-93, зам. реда[...] 2-68-08, зам. редактора — 2-62-62, отв. секретаря — 2[...] секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — [...] сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропа[...] агитации — 2-56-32, промышленности и строител[...] 2-61-35, советского строительства и быта — 2-69-[...] туры и школ — 2-60-21, писем и селькоров — [...] информации — 2-34-05, общественная приё[...] 2-56-62, машинное бюро — 2-57-63, корректор[...] 2-35-95, фотолаборатория — 2-33-61.**

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-04781.